

SD 5222
[5]

Kčs

22-

JÚLIUS DETRICH:
ZÁHADNÁ AGÁTA

Július Detrich:

Záhadná Agáta

Ludia sa mnoho ráz
ocitnú v takej situácii,
v ktoréj sa ocitol ing.
Marvan, príduc z cu-
dziny.

Túžil po krásnych ho-
rách Liptova, po uteše-
nom kraji lubochnian-
skom, kde si chcel po-
niekoľkoročnom pobytu
v cudzine odpočinúť.

Náhodou však objaví
dopis, písaný ženskou
rukou, prezáradzajúci istý
úsek prác jej otca...

Neskôr objaví ing.
Marvan v pisateľka do-
pisu peknú dcéru profesora
ing. Topoľa, Agátu.

Vo vile Agáta vídal
Marvan v pisatelke do-
hybujúce sa za záclonou
každého večera. Jedna
 bola Agátina, druhá jej
otca, profesora Topoľa a
tá tretia — to bol dohad,
lebo Marvan nevidel za
celý čas vstúpiť do vily
nikoho.

Neskôr to zistil. Bola
to postava toho — TRE-
TIEHO, ktorý sa pre-
chádzal po salóniku. Ten
Tretí vzbudzoval hrôzu,
ale zároveň dokumen-
toval vyspelosť... Dej
snuje sa ďalej. Do jeho
kostry vkrádajú sa nové
osoby, vyplňujúce tento
napínavý a poučný prí-
pad.

8368834

JÚLIUS DETRICH:

ZÁHADNÁ AGÁTA

Román

Tretie autòrom doplnené a rozšfrené vydanie

KORUNA
RUŽOMBEROK

VIII - 55
9. T. 1947

MALÁ KNIŽNICA

Vytlačila kníhtlačiareň Štecko a Trepáč v Ružomberku

SD 5222

[57]

881/1
47

EMKA

Július Detrich : -
Záhadná Agáta

I.

Prof. Ing. Topoľ bol jedným z málo ľudí, ktorí zasvätili svoj život vede.

Do tridsiatky žil ako každý iný; snažil sa predovšetkým zabezpečiť existenčne, aby potom vo vymedzených koľajach prirodzeného poslania mohol si založiť svoj domáci krb. Na iné vtedy nemyslel.

Bolo to v čase, keď Topoľov život bol nerozlučiteľný so životom jeho ženy Agáty, ktorú veľmi miloval. Avšak aj v tejto láske bolo veľa bolesti.

Jeho radosť, šťastie malo byť dovršené, ale práve v túžobnom očakávaní dožil sa najkrutejšej bolesti: Agáta pri pôrode zomrela.

Dievčatko, ktoré sa narodilo zdravé, pekne rástlo, i keď salo mlieko z cudzích prás. Pri krste dostalo meno: Agáta.

V Topoľovi ožily všetky krásne dni pri mene jeho manželky a dcéry. Agáta ožila v malej bytosti. Žila a živila ho svojím životom, svojím jestvovaním a to tým viac, keď po rokoch, miňajúcich sa veľmi rýchlo, poznával v jej očiach, vlasoch a v črtoch tváre — obraz nebohej matky.

Agáta vyrástla v pekné dievča, oduševnelým výrazom v tvári. Oči jej vravely o hlbšej, vážnej povahе.

Len jej otec vedel o tom, že jej povaha stotožňuje sa s povahou matkinou a že je aj ona nežná a dobrativá, taká, ako bola jej matka. Celým svojím zjavom ju pri-pomíala, v pohľade, v pohybe. Bolo to čosi zvláštneho, čosi neobyčajného, že tieto dve bytosti maly na sebe jednu pečať podoby.

Bolo to v čase, keď profesor Ing. Topoľ v odborných kruhoch znamenal viac, ako pred dvadsiatimi rokmi. Do jeho domu v bratislavskej vilovej štvrti sa schádzali ľudia z techniky. Boli to praktici i teoretici. Posledných si Topoľ viac vážil a presedel s nimi niekoľko hodín pri odbornej debate. Vtedy bol už Topoľ rozhodnutý teóriu zameniť praxou. Nemyslel, vysúkať si rukávy a zaujať miesto technického riaditeľa v niektorom podniku. Nie! On mal vyššie úmysle.

Ing. Topoľ pri riešení jednotlivých technických úkazov v spojení s úkazmi prírodnými a s ich zákonmi, vhlboval sa čoraz viac do týchto tajomných výpočtov s matematickou presnosťou, pričom dospieval k zaujímavým poznatkom.

Boly to poznatky, ktoré žily a žijú, ktorých neznalosť musí preskočiť naša nevedomosť a musí sa prebit cez prekážky, ktoré sa postavily do cesty vývoja ako zbytky minulých storočí, zanechávajúc balvany, vrastené do materialistického chápania života. A inak ani nebolo možné.

Avšak technika, ktorou sa Topoľ zaoberal, bola širokým poľom pôsobnosti. A len jej jednotlivé odvetvia rozširo-

valy toto veľké pole do neobmedzených šírok a diaľok, do neznámych priestorov . . .

A v týchto neznámych priestoroch existovalo čosi neviditeľné, nehmatateľné, bez hluku a zápachu, bez akejkoľvek predbežnej formy, bola to — myšlienka človeka, ktorá žila, jestvovala, prejavujúc a dopĺňujúc dohady učencov o svojej moci a vplyve.

Myšlienka, tento jestvujúci a predsa nepochopiteľný úkaz, javiaci sa ako čosi určitého, čo sa dá nahmatať, existoval len ako pojem čohosi, čo síce má svoje meno, čomu rozumieme, ale čoho silu a vznik nemohla ešte ani veda prakticky dokázať.

Táto sila zaujala Topoľa čoraz viac. Vracal sa k nej po dlhých prípravách a po bedlivom skúmaní jednotlivých odvetví techniky a ľudského života, až zostal, nič netušiac, predmetom rozhovoru agentov cudzích mocností.

A tu sa to začalo.

II.

Ivan Marvan sa vrátil z cudziny.

Ako hotový inžinier rádiofónie precestoval niekoľko štátov a vypočul jednotlivé prednášky na zahraničných univerzitách, vo Viedni, v Lipsku, v Berlíne, v Paríži a v Prahe.

Na Slovensko sa vrátil spokojný, priam so živelnou energiou pracovať... U svojho otca, ktorý bol prednóstom poštového úradu a chystal sa práve do penzie, našiel spokojný domov, omnoho spokojnejší, ako tí, ktorých rodičia boli v starobe odkázani na ich pomoc. V tom mal Marvan takú výhodu, ako má málokto. Mohol sa oddať nerušene a bezstarostne ďalším štúdiám, lebo povahove bol hlbavej povahy, rád prichádzal na koreň veci, niesúc ďaleko od Topoľového predsavzatia, rátal z času na čas s otcovou finančnou podporou.

Ked' Marvan potreboval peniaze, otec rád mu ich dal, vidiac, že nie zbytočné. Sám pozoroval jeho prípravy a prichádzal k poznatkom, že Ivan pozerá vyššie, k takým mētam, ktoré budú výdobytkom zajtrajšej generácie.

Ing. Marvan, aj keď bol trochu samotárskej povahy, s dávkou hlbajúcej duše, vedel sa preniesť ponad všetky tieto vlastnosti človeka a vedel byť až rozpustilo veselý. Táto druhá jeho vlastnosť, ktorá sa môže charakterizovať ako dar, ovládla ho po návrate do vlasti.

V Bratislave počul viac rečí a bol trocha sklamaný touto skutočnosťou. No, keď si uvedomil polohu Bratislavu, ležiacej blízko hraníc a jej veľkomestskosť, pochopil, že to inakšie ani nemôže byť, veď takto sa hovori vo všetkých väčších mestách, najmä, keď ležia pri križovatkách hraníc a iných záujmov.

Ale predsa zostalo v ňom trochu nespokojnosti. A keď si to uvedomil, zatúžil po voľnej slovenskej prírode, po krásnych horách Liptova, pô prostom, jednoduchom slovenskom ľude, medzi ktorými strávil svoje detstvo.

A potom mal aj iné na myсли. Z cudziny si priniesol niekoľko odborých knih, ktoré ho stály veľa peňazí a námahy, nuž tieto chcel preštudovať prv, ako sa pustí do ďalších podujatí.

Bol rozhodnutý zajtrajším dňom opustiť Bratislavu, preto sa šiel s ňou rozlúčiť... A lúčil sa s ňou pohľadom, láskajúc modré vlny Dunaja, sivé múry Hradu a zašiel si tiež pod viechu napiť sa vína. Tu sa stretol so svojím priateľom Pavlom Larnom.

— Už si sa vrátil z cudziny? — spýtal sa ho Larn krátko.

- Ako vidíš!
- Kedy si prišiel?
- Predvčerom.
- Ostanеš tu dlhšie?

— Ešte som sa nerozhodol.

— Napi sa! — ponúkol ho Larn.

Strgot pohárov vmiešal sa do rozhovoru ľudí a do myšlienok . . . Z reči obidvoch prateľov dala sa vybadať akási prázdnosť slov. Marvan neboli veľkým priateľom Larnovým. Cítil voči nemu akúsi nechuť z jeho bezprogramového života, čo sa prejavillo uňho už v školských laviciach. Precestoval sice viac štátov a mal dosť skúsenosti a ako sa pamätal, bol v službách veľkej zahraničnej firmy ako nakupovateľ, ale nevydržal dlho a odišiel do Hamburgu, kde pracoval dlhší čas v prístave ako úradník zahraničnej agentúry. Posledný raz ho videl v istej viedenskej kaviarni v spoločnosti úradníka cudzieho vyslanectva.

— Si ženatý? — spýtal sa ho Marvan.

— Nie. A ty?

— Slobodný ako vták. Ale o tebe som počul, že sa zaujímaš o Irenu Bonátovu. Pekná žena a bohatá! Azda ti budem môcť čoskoro gratulovať?

Larn pokývol hlavou s trapným úsmevom:

— A . . . mýliš sa! — odpovedal s nepokojom.

Po tomto krátkom rozhovore sa rozložili. Ing. Marvan pustil sa k domu svojho otca, dotýkajúc sa rozhovoru s Larnom s malou mimovoľnosťou, a čo raz viac a častejšie sa dotkol myšľou jeho osoby. Konštatoval, že boly to otázky a odpovede nemajúce nič spoločného a vážnejšieho s jeho záujmami a cieľmi. Bol to len rad obvyklých zdvořilostných priateľských otázok a odpovedí, na ktoré by bol zabudnul, keby nebolo u Larna istého potlačovaného nepokoja, ktorý si Marvan nevedel vysvetliť. Hádal dodačne cestou po príčine, dotýkajúc sa rôznych verzií, ko-

lujúcich o jeho rodine a o jeho prítomnej finančnej hotevosti, nakoľko zdedil po vzdialených pribuzných väčší majetok, nerátajúc ani značný majetok po rodičoch. Teda nejaký z tejto stránky nemohol byť, uvažoval ing. Marvan. Iba ak sa octnul v nepredvídatej finančnej krízi . . .

K tomuto tématu vrátil sa už len na ceste do Lubochne, kam odcestoval večerným rýchlikom. Ale neskôr vlastné záujmy potlačily dohady po Larnovej nespokojnosti.

III.

Ing. Marvan bol už druhý deň v Lubochni. Ale za tento čas mu ani nesišlo na um napísať domov pozdrav, hoci sľúbil otcovi, že po príchode na miesto hned tak urobí.

Nuž ale Lubochňa so svojou čarokrásnou prírodou, hrovými vlnkami Váhu, ktorého hladina sa v hrejivých lúčoch slnka zlatisto jagala, strmé stráne so svojimi večne zelenými lesmi, ktoré nikdy neprestávaly šumieť svoju tajomnú pieseň — to ho tak upútalo, že zabudnul na všetko ostatné.

Bol nadšeným milovníkom krás božej prírody. Preto v prvých dňoch v Lubochni celkom zabudnul, že jestvuje aj niečo iného, že žijú aj ľudia veľmi blízki, ktorí čakajú na niekoľko riadkov pozdravu.

Unavený popoludňajším blúdením živicou voniacim lesom, vrátil sa do svojej izby, prenajatej vo vile pána Kovalského, rozhodnutý napísať domov. Pritom uvažoval, čo otec povie na jeho mlčanie. Až napokon ustálil: Ved' otec porozumie a pochopí!

Vzal pero a papier, hodlajúc napísať hned. Napísal pár riadkov, potom zostal sedieť a díval sa na listový papier.

Spomenul si, že napisal chcel predbežne len pohľadnicu. Skrčil listový papier a vhodil ho do pece, ktorá bola pri dverách v pravom kúte izby. Ako otvoril dverce, zbadal, že v peci je aj iný list, pokrčený. Istotne niekto ho tam hodil. Bol to list ružovej, jemnej farby, aké listy s obľubou používajú ženy. Nie zo zvedavosti, ale čiste náhodne vytiahol list a vyrovnal ho.

Nesklamal sa. Hned na prvý pohľad bolo zrejmé, že list písala žena. Drobné písmená roztancovaly sa mu pred očami. Čítał:

Drahý otče!

Vila sa mi páči, len neviem, či budeš s ňou spokojný. Je naozaj veľmi zachovalá. Nebudú potrebné väčšie opravy. Ale Ča snažne prosím, tým veciam daj pokoj! Mám akési tušenie, že sa to zle skončí. Tak sa bojím . . .

List neboli dopísaný. Zrejme, žena, ktorá ho písala, dostala neskôr iný náhľad na vec. Ing. Marvan zahľadel sa na riadky bez slova, s mierne rozšírenými a udivenými očima. Potom prečítał list ešte raz. V zápäti otvoril dvierka pece a prezrel ju. Hľadal ešte niečo. Hľadal obálku, na ktorej by bola adresa! Ale nič nenašiel. V peci, okrem nepatrnych oharkov cigaret, nebolo nič. A predsa, taký tajuplný vyznam skrýval sa v liste ženy! V tých pár riadkoch podľahla pred nebezpečenstvom, o ktorom rozhodne musela vedieť, že prináša hroziace ťažkosti a nepristojnosti!

V liste bolo kus pravdy! Kus prejaveného strachu z práce otca! Táto skutočnosť Marvana zmätla. V podvedomí tušil záhadnosť a tajomnosť, útek pred niekym, či už útek pred spravodlivosťou, alebo zákonom. Rozhodne:

Strach môže vzniknúť len z obavy pred inými osobami, ktorých pohľad do činov znamenal by istý obrat v neprospech pôvodcu, s ktorým je pisateľka spojená! V tomto prípade išlo o otca a dcéru!

Takáto skutočnosť, objavená čírou náhodou, odklonila jeho myšlienky od predsa vzatia napísaného domov pozdravu a dala im iný smer.

Bola tu už snaha dozvedieť sa bezodkladne meno nájomníčky izby, ktorá ju určite obývala pred ním. Inak sotva by sa tu zachoval listový papier...

Vzal klobúk a ponáhľal sa von. Vo dverách zbadal majiteľa vily, pána Kovalského, ktorého sa pod dojmom tejto záhady opýtal:

— Kto býval predo mnou v tejto izbe?

— Kto? — prejavil zvedavosť Kovalský. — Prečo sa sputujete?

— Prepáčte, ale núti ma k tomu istá príčina, — povedal Ing. Marvan na vysvetlenie a pokračoval: — Ide o to, či tu náhodou nebývala moja dobre známa z Bratislavы, — povedal nevinne.

Kovalský držal v ruke roletu.

— Práve som chcel ísť k vám, — povedal, — je tam roleta pokazená, nuž som ju opravoval: Ale vrátiac sa k vašej otázke, veru neviem meno tej slečny. Bola z Bratislavы, viem určite. Tuším, že akési obchodné jednanie tu mala, lebo videl som ju s pánom notárom.

— Ďakujem! — povedal ing. Marvan a mal úmysel navštíviť notára. Ale toho nezastihol doma. Pustil sa lesom, čítajúc list niekoľko ráz za sebou. Uvažoval pri

každom slovíčku, skúmajúc duševné položenie pisateľky. Z textu bolo zrejmé, že pisateľka mala hrozný strach. Aká príčina ju viedla k vyjadreniu svojho strachu, to bolo Marvanovým dohadom. Bola rozhodne pod dojmom istých, pre ňu ľažkých udalostí, vplývajúce na ňu. Alebo to bola len náhla reakcia pod dojmom hlbšieho uvedomenia si práč jej otca. Ale akých práč! Alebo, či to bol strach, živený a udusovaný vo vnútri a prejavnený len náhodou, vzdialená od vplyvu otcovho, alebo pod inými okolnostami. Ved' v liste spomína vilu. Ktorú vilu? Podľa všetkého dá sa usudzovať, že jej otec kvôli tým veciam kupuje v Lubochni vilu, aby tu vzdialený ruchu, mohol pracovať... Pracovať, na čom?

Ing. Marvan zostal pri týchto slabých argumentoch.

IV.

Agáta Topoľová mala len jedno želanie: Nájsť pre otca miesto, kde by mohol pracovať na svojich plánoch, ktorých uskutočnenie bolo už tak blízko!

Bolo až divné, že hoci mala sotva dvadsať rokov, oddala sa otcovej vedeckej práci, s ktorou ju ostatne spájala vrozená túžba vážne pracovať.

Ing. Topoľ sa nad tým pozastavil. A sám si mnoho ráz vyčítal, že dcéru zachytil do takej duševne vysilujúcej intenzivity, ale pomysliac si na jej matku, veril, že Agátina snaha o celú vec a celé porozumenie pramení z hlbky jej duše a citov, a že nie je len čírym náznakom nesklamaf otca, aby videl v nej oddanú žiačku a pomocníčku.

A Agáta bola naozaj vernou žiačkou a oddanou pomocníčkou. Obdivovala u svojho otca nadanie a geniálne výpočty a predsavzatia, podopreté poznatkami vedy. Ale keď hlbšie nazrela do jeho práce, dostávajúce živšiu skutočnosť, vtedy cítila neopodstatnený strach. Čím tento strach vznikal, ťažko povedať, lebo ona sama sa nevedela vziať do skutočnosti a do prác svojho otca v počiatočných dňoch príprav, ktoré sa jej predstavovaly ako čosi, čo vidíme

v neurčitých obrysoch, i keď cítime veľkosť a tušíme ďalekosiahlosť predpokladov, ktorých uskutočnenie v praxi by znamenalo prevrat v technike a v celom spoločenskom poriadku.

Tento strach, ktorý vznikol, bol z tretej osoby ... Táto tretia osoba začala jestvovať z čista jasna. Strach tento prevyšoval i bojazlivosť z neznámych osôb, ktorých snaha dostať sa do blízkosti jej otca bola čoraz väčšia a prejavovala sa pod akýmkoľvek zámienkami, ktoré po hlbšom jej uvažovaní v spojitosti s tretou osobou, naháňaly jej tajomnú hrôzu.

Len profesor ing. Topoľ zostával pokojný, s usmiatou a žiariacou tvárou, istý, že sa jeho predpoklady splnia.

Táto jeho spokojnosť bola v súlade so šedinami na jeho slucháčach, harmonizovala i s jeho okuliarmi a s nerozlučnou cigarou v ústach, ktorá jediná bola okrem nich dvoch, kym nezačal jestvovať ten tretí, svedkom všetkých príprav, výpočtov a splňajúcich sa predpokladov.

Po návštive Lubochne, Agáta sa vrátila naproti otcovi do Žiliny, kde mala vyčkať na popoludňajší rýchlik z Bratislavu. Presvedčená bola, že otec príde týmto rýchlikom, ktorým budú potom pokračovať do Lubochne.

Uvažovala, otec bude mať iste veľa batožiny, ktorej sa nechcel vzdať a pri ktorej istotne prebdel celú noc. Vedľa ona zväčša obsahovala plány a prácu, opisanú v poznámkach, podľa ktorých ľahko by sa dostali odborníci k jadru veci.

Stála na stanici, keď prišiel rýchlik. Zpiatočný listok do Lubochne mala už kúpený, vedľ tam mala tiež čiastku batožiny, ktorá sice nemala veľkej ceny pre záujemcu,

pred ktorým utekali z Bratislavы do Lubochne, v snahe stratiť sa jeho očiam.

Profesor ing. Topoľ hned' zbadal Agátu. S nerozlučiteľnou cigarou v ústach pozrel oknom rýchlika druhej triedy, a zakýval na ňu.

Agáta nastúpila.

— Otecko, som rada, že si tu a že si sa neoneskoril! — povedala a pobozkala ho.

— Ešte to by mi chýbal! — povedal starý pán dobromyselne. — Všetko je v poriadku, Agáta?

— Všetko! Kde máš batožinu?

— Tu v tomto koženom kufre.

— Kúpil si na to kufor?

— Musel som, Agáta?

— Pozorovali ťa?

— Pst! — upozornil ju výstražne, až sa preťakla. — Pozorovali! Kúpil som tri kufry. Dva nové som naplnil potrebným materiálom a poslal ako rýchlotovar. V tomto tu, mám len staré haraburdy a dávam naň taký pozor, ako na svoje oči. A čo v Lubochni?

— Vila sa mi páči, otecko! Je naozaj ako stvorená pre nerušenú prácu. Obkolesená je záhradou a ohradená plotom. Po malých opravách nájdeme v nej skutočne zaslúžený oddych a pokoj. Ale oddych pred prácou, otecko!

— Dieťa! Nevzdávaj sa tak zavčasu mladosti! Sám si vyčítujem, že som ťa pripútal k sebe, ale mnoho ráz mi pride na um tvoja nebohá matka... V takejto chvíli verím, že tvoj záujem je ozajstný.

— Ty tomu neveríš? Ved' vieš, že ma zaujíma vážna práca!

— Verím ti, Agáta! Dobre, keď ťa to zaujíma, ale predsa... V posledných dňoch vidím na tebe akýsi nepokoj... Agáta sa zľahka usmiala.

— Nerob si z toho nič. Ten nepokoj vznikol z toho — tretieho!

Starý pán vážne prikývol:

— Tušil som to! Z toho tretieho! Výstižne si to povedala, Agáta! Z toho tretieho! — opakoval starý profesor.

— Ved' len my dvaja sme zasvätení do veci, len my. A ten tretí, to je čiastka mňa, alebo teba. Je to čiastka nás dvoch. Je to zaujímavé, pravda?

— Veľmi! — prisvedčila.

— Kedy budeme v Lubochni? — obrátil starý pán rozhovor.

— Asi o polhodinky.

— Zamkla si dobre dvere vily?

— Bud' bez starosti. Dobre som ich zamkla. A okrem toho z batožiny, ktorú som ja priniesla, nik by nemal veľkej ceny. Ved' je to len čiastka toho všetkého, čo si poslal v tých nových dvoch kufroch.

— Máš pravdu.

— A prístroje?

— Zabalil som ich do vlnených pokrývok. Nestane sa im nič.

— Len aby sa nerozbily.

— Nejaká porucha, bude, ale ju opravíme.

— Aby si nemusel ísť do Švajčiarska.

— Prístrojom sa nič nestane. Sú dobre izolované od vonkajších nárazov. Ale do Švajčiarska pôjdeme neskôr spoločne. Budeme potrebovať jeden zrkadlový ďalekohľad. Vlastne len šošovky...

— Bude to niečo nového? — prejavila Agáta ihneď zvedavosť a zbystrila svoju pozornosť.

— Možno, — odpovedal vyhýbavo profesor.

— A čo urobiš s vilou v Bratislave? Predáme ju?

— Nie. Už preto, že bola tvojou kolískou a tiež kolískou všetkých našich začiatkov, nemienim ju predať.

— Ďakujem ti! Mám rada vilu v Bratislave. Všetky izby sú mi tak drahé, milé, veď strávili sme v nich najkrajšie chvíle. Teraz začal žiť aj ten — tretí! Spomínam si na tú noc... A keď mi to všetko príde na um, prichodí na mňa nevyhoviteľná hrôza a radosť súčasne. Tieto pocty sa smiešaly v jeden nepomenovateľný celok.

Profesor prikývol:

— Zbadal som, že si sa veľmi zľakla. Na tú chvíľu nastačil som fa upozorniť. A myslím, že by ani to nastačilo. I tak by si sa bola zľakla.

— Veru, určite! Vtedy, keď ten tretí urobil prvý krok! Bože! Aká nezabudnuteľná chvíľa to bude v mojom živote! Pojala ma hrôza. A práve vtedy urobil prvý krok, keď som sedela pri jeho nohách! Bože! Keď si spomeniem na to všetko, nazerám do veľkej moci, skrytej v prírode, skrytej v čírej — myšlienke... Ale už prichodíme v Lúbochni. Aké sú tu krásne hory!

Ing. Marvanovi znely ustavične v slchu slová: Tak sa bojím! ... Tak mu padaly, že ich počul vyrieknúť z prestrašených úst dievčaťa a nechcelo sa mu ani veriť, že ich len čítal z lístu, nájdeného v peci izby vily Kovalského.

Tieto slová znely mu v ušiach nielen celý zbytok dňa, ale celý večer, aj v noci, keď sa zbudil, prišly mu na um. Znely mu v akomsi monotónnom súzvuku, pobádajúci ho k nejakému rozhodnému činu.

Hoci mal program preštudovať knihy, týkajúce sa jeho odboru, nemal pokoja a sily sústrediť sa nad odborným výkladom toho-ktorého článku. Túlal sa lubochnianskymi lesmi, zaoberajúc sa nájdeným listom. Čudný jeho obsah stával sa preň čoraz väčším predmetom úvah a dohadov. V takomto intenzívnom, ale bezvýslednom premýšľaní prechodil lesmi celé predpoludnie nasledujúceho dňa. Popoludní dal sa do čítania knihy: Rádiofónia, jej poznatky v minulosti, prítomnosti a čo sľubuje v budúcnosti.

Sotva prečítał pári stránok, vzal knihu pod pazuchu a vošiel do lesa. I keď sa priamo nedotýkal čudného obsahu

listu, cítil v podvedomí priamu spojitosť s jeho nepokojom, nedoprajúci chvíľku sústredenia.

Slnko sa už blížilo horizontu, keď sa vracal do Kovalského vily. S kopca zahľadel sa na utešený kraj lubochnianský; pod ním tiekal Váh, vlečúci sa korytom ako modrá stuha. Mierne sa vlnil a jagal v žiari zapadajúceho slnka. Hory a lesy vyrastaly ako strážkyne plaza Váhu a mierny šumot vrcholcov svrčín vrážal sa do myšlienok. V tomto nezapomenuteľnom dojme, vyrastajúci pod vplyvom sily a nekonečného jestvovania, vrážaly sa intrígy ľudí a nebezpečné plánovania, ktorých dôvod pre dosiahnutie svojich cieľov bol tak blízko a ľahko pochopiteľný. V jasnejšom uvedomení obsahu listu, znely ing. Marvanovi slová: Tak sa bojím . . — ako výkrik do práz dna.

Pozrel na hodinky. Rýchlik, zastavujúci v Lubochni počas sezóny, príde o dobrú polhodinku. Uvažoval chytrou: Musí poznať viac kúpeľných hostí. Pritom odošle lístok, určený ako pozdrav domov!

Posledná úvaha bola najväčšou príčinou ist' na stanicu, rátajúc v duchu s možnosťou, že lístok bude môcť hodiť priamo do vlaku, aby skôr vykonal svoje poslanie, viedac, že súčasne s rýchlikom od Bratislavu, prichádza osobný vlak od Prešova.

Na stanicu prišiel práve vo chvíli, keď prichádzal osobný vlak na Bratislavu. Hodil lístok do poštovej schránky vagóna a zastal na priestranstve medzi osobným vlakom a koľajnicami, ktorými prichádzal rýchlik od Bratislavu.

Osobný vlak vyjazdil zo stanice.

Z rýchliku sa vyhrnulo niekoľko ľudí. A vlak odchádzal. Marvan preletel očami vystúpivších kúpeľných hostí a

leťkom sa dotkol koženého kufra, ktorým bol zafažený starý pán s okuliarmi a s cigarou v ústach, ktorú na chvíľku vytiahol, složiac predtým kufor na zem, spýtal sa svojej sprievodkyne, ktorú si Marvan momentálne ani nevšimol, nakoľko šla za starým pánom, lebo priechod bol úzky pre dvoch.

— Agáta! — oslovil.

Menovaná sa poponáhľala.

— Dočkaj, otecko! — povedala. — Zavolám nosiča.

— Nie, nie! — odmietol starý pán. — Chcem len vedieť, ktorá je to vila. Tamtá? — ukázal na vilu, ležiacu v ústrani.

— Áno, tá! — prisvedčila Agáta.

— Hned' som ju poznal po tej vežičke! — podotknul starý pán spokojne.

Ing. Marvan zbystril sluch. Otázka o vile mala súvislosť so zahodeným listom a jeho obsahom. Starý pán a dievča. Otec a dcéra? Tak vírily Marvanovi myšlienky.

Zapálil si cigaretu, aby mohol zastať a vypočuť ich ďalší rozhovor čo možno bez podozrenia.

— Kufor je ťažký! — povedala Agáta.

— Ťažký! — prisvedčil starý pán. — Ale ho nedám z ruky. Ved' vieš, aké háklivé veci sú v ňom! . . .

Agáta sa usmiala.

— Nevrav tak nahlas, otče! — upozornila ho chytro. Starý pán sa zasmial. Podotknul:

— Neboj sa!

Napäl všetku silu, zdvihol kufor a šiel tackavým krokom.

Akýsi chlapec pribehol k nemu.

— Starý pán! — oslovil ho. — Pomôžem vám odniesť ten kufor!

— Nie! Nie! — odvetil starý pán.

— Pane, odnesiem ho, — ponúkol sa chlapec, biedne oblečený, znova.

Starý pán sa ho nemohol zbaviť. Napokon položil kufor na zem, dal chlapcovi pári korún, povediac so smiechom:

— Aby si nepovedal, že som držgroš!

— Ďakujem, ďakujem! — zvolal chlapec a siahol po kufru.

— Hop! — zvolal starý pán a zarazil jeho presprílišnú ochotu. — Ale kufor si ponesiem sám! — povedal do datkom.

Chlapec so zadivením zostal sa dívať za ním. Bručal:

— To som ešte nezažil!

Ing. Marvan počujúc to, dal mu tiež pári korún. Poznamenal:

— Ešte zažiješ viac!

Marvan na to pocítil pohľad Agátin. Bol to pohľad skúmavý, neobyčajný, nie taký, ktorým prejavujeme záujem o niektorú osobu. Rozhodne nebol to pohľad ľahostajný, na ktorý o chvíľku zabudneme. Snažil sa predísť spoločnosť, čo sa mu podľa jeho mienky podarilo bez toho, aby vzbudil podozrenie. Pritom konštatoval, že dievča je pekné s oduševnelým výrazom tváre. Iba jej oči maly trochu melancholický výraz, ktorý si však vysvetľoval doteraz nepochopeným strachom.

Starý pán prešiel cez most, syčiac od námahy. Niekoľko ráz zastal a stieral si s čela pot.

Ing. Marvan sa poponáhľal, ako by mu bohvie ako na tom záležalo. Napadlo mu totiž, že si priniesol so sebou ďalekohľad, ktorým bude môcť nepozorované prišľú dvojicu pozorovať z vily Kovalského, ktorá ležala v blízkosti vily, na ktorú starý pán ukazoval.

Zamieril ďalekohľadom cez okno z izby. Videl starého pána s dcérou vojsť do záhrady vily a odomykať priechod. Napokon s uľahčením odložil kufor, ukazujúc na okná izby vo vežičke vily. Neskoršie ukazoval na ďalšie okná, rozprávajúc pritom. Dievča sa na to obrátilo a ukázalo na vilu Kovalského. Ing. Marvan musel priamo cívnut s ďalekohľadom od okna, aby neboli zbadaný. Mal pocit, že dievča ukazovalo priamo na okno izby, ktorú obýval. Nechápal, čím by sa bol prezradil. Spoločnosť vošla dnu do vily. Ale sotva sa tak stalo, videl ing. Marvan otvárať okná v izbe vo vežičke vily. Napäte pozorujúc, priložil ďalekohľad k očiam. Až ustrnul, tak sa prekvapil. Deva mala tiež ďalekohľad v ruke a pozorovala jeho okno!

Chytró cívol. A uvažoval: Súdil zpočiatku, že sa starý pán sptyoval, kde bývala pri svojom pobytu v Lubochni.

V okne sa objavil starý pán, ktorému vykladala čosi a ukazovala priamo na Kovalského vilu. Ing. Marvan sa nemohol myliť, lebo vily ležaly sotva na tristo krokov od seba. Po vyložení čohosi, starý pán vzal sám ďalekohľad do ruky, mieril priamo na okno izby, pri ktorom Marvan stál, schovávaný sa za háčkovitú záclonu. Pozorujúc ďalekohľadom, zbadal, že deva odbehla od okna izby vo vežičke. Avšak starý pán zostal s ďalekohľadom v okne. Marvan sa dohadoval, čo prinesie pokračovanie. No, nemusel dlho čakať na vývin jednania devy a jej

otca. Za chvíľu ju videl ísť záhradou a podľa všetkého mierila priamo do vily Kovalského.

Sledoval ju úzkou cestičkou, tiahnúcou sa popri vile a pokračovala alejou, obklopujúca chodník s oboch strán. Pritom, ked' mohla, vrhla pohľad na okno izby, ktorú obýval. Marvan za takéhoto jej jednania bol presvedčený, že ide k nemu.

Ale prečo? — dohadoval sa.

Starého pána videl stále v okne s ďalekohľadom. Istotne naschvál tam stál, v dorozumení s devou.

Ing. Marvan mal pocit, že sa niečim prezradil. A nebolo to všetko, čo cítil. Mal dojem, že odkryl bez svojho vedomia tajnosť, skrývanú otcom a dcérou.

Už počul kroky v chodbe. Sadnul si za stôl, vytiahol pero, knihy, očistomok listoval, robiac kde-tu poznámky. Zachovával vyčkávajúce stanovisko.

Len čo sa tak stalo, ozvaly sa kroky na chodbe čo raz jasnejšie. Hned zaznelo klopanie na dverách. Klopajúci nečakal na odpoveď, dvere otvoril, a ...

Agáta Topoľová vstúpila do izby ...

Stála chvíľu medzi dverami.

Marvan ju napäto pozoroval. Trvalo to však len zlomok sekundy. Potom si ju zvedavo obzeral. Ako by čakal vysvetlenie, prečo prišla. Videl, že je naozaj pekná žena. Zaujímavé bolo, že bola pokojná, ani mihalnicou nehla. A mala pekné, dlhé mihalnice.

Máličko, trocha rozpačite sa pousmiala:

— Prepáčte, — povedala. — Bývala som tu pred vami. Zabudla som si tu niečo, čo som len teraz zbadala. Dovolite, aby som si to vzala? — spýtala sa a urobila váhavý krok do izby. Ing. Marvan pozrel na pec. I ona razom

pozrela v tú stranu. Ráhal, že pôjde k peci. Ale nestalo sa tak.

— Prosím! — povedal ing. Marvan. A vstal. Urobil jej miesto, odsunúc stoličku, aby mohla prejsť okolo stola. Marvan žasol! Deva šla k posteli. A nie k peci, ako čakal. Zdvihla slamník, zpod ktorého vytiahla malú dámsku pištoľu. Strčila ju chytro do kabelky a len — potom šla k peci! Celé jej chovanie prezrádzalo takú istotu v počinanií, že ing. Marvan priamo zmeravel, keď nenašla nič v peci, pozrela sa tázavým pohľadom na neho.

Pristúpila k nemu. Urobila to s takou istotou, ako by pristúpila k známemu a doprosto povedala:

— Prosím, dajte mi ten list, čo ste našli v peci!

Ing. Marvan, hoci bol mužom na pravom mieste, nezažil doposavád' taký rozpačitý pohyb, aký urobil. Zakašľal, ako chlapec.

— V peci? — urobil sa nechápavý.

— Prosím, nezdržujte ma, — požiadala deva pevne. Jej oči sa leskly vnútorným vzrušením. Inak bola pokojná.

— Chcem list, ktorý ste našli v peci! — opakovala dôraznejšie.

Mlčal. A robil sa nechápavým. Pozoroval ju pri takejto mlčanlivosti, ktorá stávala sa pre neho trapnou, a čiastočne i komickou.

V tvári bola bledá. Pery mala pekne rysované. A inteligenciu prezrádzajúce čelo, máličko zachmúrené.

— Ja vám nerozumiem, slečna! — povedal.

— Ako by ste nerozumeli! Hodila som do pece list . . .

— a chcela ďalej vysvetľovať, ale Marvan ju prerušil:

— Prečo ste ho ta hodili? Ved' listy hádzeme do schránky a nie do pece . . . Odtiaľ listár nevyberá!

Veľmi sa tešil, keď videl, že ju týmto vyviedol na moment s jej dôstojnosťou a vážnosťou. Jeho odpoveď ju zháčila. Ba prekvapila. bola skutočne milá a zaujímavá v tomto momente. A istotne uvažoval, aj keď sa takéto zháčené momenty nevyskytujú, musí byť milá, nežná. Také útle, milé dievčatko! Aká rozkoš by bola vziať ju do náručia a bozkať na vzdorovité pery a zahnať obláčik strachu s jej vysokého čela.

— Pane! — ozvala sa znova dôraznejšie. — Netušila som s vašej strany takú cynickosť! — a oči sa jej zabliskly. Potom zvýšila hlas, dôstojne pokračovala:

— Chcem list!

Ale ing. Marvan bol z mužských, ktorí radi so záujmom sledujú vývin vecí, najmä, keď v nich hrá hlavnú úlohu takéto milé stvorenie. Krčil plecami, ako by nechápal, o čo ide. Takúto úlohu by možno hral aj ďalej, keby deva nemala dostatočnú energičnosť a samostatnosť. Bez vŕhania strčila ruku do jeho vrecka, v ktorom myslala, že nájde list. Marvan sa nestačil ani sprotiviť proti tomuto jej počinaniu.

Vytiahla list.

— Tu je! — zvolala prísne. — Pane, ja vás vystriham!

— Čo to má znamenať? — rozčúlil sa.

— Len toľko: starajte sa do vecí, s ktorými máte niečo spoločného. Ale toto sa vás netýka! S týmito vecmi nemáte vy nič spoločného a ani sa nesnažte mať!

Hľadela na neho s takou prísnosťou a dôstojnosťou, že nebolo možno odolať a postaviť sa proti tomuto jej jednaniu. Chvíľu hľadeli na seba, ako by skúšali, ktorí je z nich mocnejší. Deva vzápäti sa úplne zmenila. Jej prís-

nosť bola preč. A jej dôrazný, dôstojčivý hlas, plný energičnosti a odmietavej prísnosti, zmäkol, zjemnel. Zmenil sa na hlas nežného decka, ktoré túži, aby mu urobili po vôle, ktoré prosí, žiadostivo prosí ...

— Prosím vás, urobte mi kvôli: Nevrávte o tomto nikomu nič. Inak mohlo by sa vám dačo stať!

Ing. Marvan sa nestačil ani ospravedlniť. Ani nemal kedy vysvetliť. Sotva dokončila, obrátila sa vzápätí a vyšla rýchlymi krokmi z izby.

VI.

O zdrojoch Pavla Larna kolovaly rôzne zvesti v úzkych kruhoch jeho bratislavských priateľov a známych. Pavol Larn bol skutočne z mužov, ktorí mali vždy dosť peňazí. Mnohí sa nadtým čudovali a pozastavovali, ale jeho dvajatraja priatelia, akademický maliar Janko Fedor, Karol Fajt, vedeli o Larnovi, že je majiteľom veľkej píly a tehelne v blízkosti Žiliny, kam zavše odchádzal.

V Bratislave ho bolo často vídať v spoločnosti dcéry klenotníka Bonata, Ireny, ktorého majetok odhadovali na niekoľko miliónov korún.

Irena bola pekná žena. Bola brunetka, strednej, štíhlej postavy a vzhľadom na úspechy u mužských, rada koketovala, čo však nemalo nič spoločného s jej povahou. Bola ako všetky ženy túžiace po obdive, avšak vždy dala prednosť vážnemu slovu a s tichým priznaním si uvedomila, že obdivuje mužských, ktorí málo vravia a vo svojej povahе majú čosi z chladnej flegmatičnosti, čo však nesmelo byť na újmu zdvorilosti. A Larn bol aj mlčanlivý, aj flegmatický a nezávislý. Avšak predbežne voči nemu neprejavila nijaké city.

V Univezitnom parku bolo málo ľudí. Prišiel sem Larn s Jankom Fedorom práve vo chvíli, keď Irena Bonátová prichádzala bránkou pomedzi stromoradie. Zbadajúc ich, začala rozmyšľať, čím sa zaoberajú. Podľa ich rozhovoru súdila ich rozhovor za dostatočne vážny. Keď ju zbadali prichádzajú, nevraveli už o téme, ktorá rozhodne bola hlavnou príčinou ich schôdzky v parku.

— Prepáčte, že vyrúšujem! — povedala Irene, približujúc sa, lebo popri nich musela prejsť. — Ponáhľam sa ku svojmu otcovi. Čaká ma v Záhrade umelcov.

— Uvidíme sa večer? — spýtal sa Larn.

— Azda! — kývla Irena s úsmevom, ktorý však nič nesľuboval. Naopak. Larn bol presvedčený, že nepríde.

Keď zašla, Fedor poznamenal:

— Ale načo to potrebuješ vedieť, Topoľovci odišli včera.

— Chcel by som kúpiť Topoľovu vilu, — vysvetlil Larn skoro neochotne.

— Táák? Topoľ ju chce predať?

— Keď sa odsťahoval na vidiek, istotne sa na to rozhodne. Načo sú mu dve vily? Jeho bratislavská vila by mi vyhovovala. Starý dom, v akom teraz bývam, neposkytuje také pohodlie, na aké som navyknutý. Topoľova vila je moderná a leží v ústrani v bohatej záhrade.

— Len to si mi chcel povedať? Na to si ma volal do parku? — ozval sa Fedor nazlostene, spomínajúc na svoj štetec, ktorý musel odložiť na Larnovo telefonické vyzvanie na schôdzku a teraz zasa, dotýkaly sa jeho myšlienky Ireny Bonátovej, ktorá ho príťahovala ako umelca, hľadajúc model pre svoj štetec. Či by sa dala Irena na také niečo nahovoriť, o tom nepremýšľal. Povedal dodatkom:

— S Irenou myslíš vážne?

— S Irenou? Čo prosím máš s Irenou? — pozrel sa na neho Larn prekvapene.

— No, čo by mal. Nič. Zaujíma ma. To je všetko, — povedal, keď videl Larnov nejapný pohľad, dodal ešte: — Sme predsa priatelia, môžeš mi to povedať, kedy ti asi budem môcť gratulovať.

— S Irenou sa len priatelím.

— Táák? — zdvihol Fedor oči do vysoka. — Tedy neurazím tvoju dôstojnosť, keď si s ňou schôdzku ushovorím?

— S Irenou? — nechápal Larn Fedorovo náhle odbočenie.

— S Irenou! Pekná žena. Zaujíma ma predovšetkým ako umelca, — vysvetľoval Fedor s vážnosťou, ktorá Larna temer pobúrila.

— Táák? Ako umelca? Cheeš sa teda pokochať v jej kráse?

— Chcel by ju maľovať. Už dávnejšie na to myslím. Ale teraz mi to napadlo, vďaka tvojmu vyzvaniu ku schôdzke.

— Tedy želám ti mnoho šťastia, — povedal Larn. — Dúfam, keď obraz dokončíš, nebudeš s ním robiť žiadne tajnosti.

— Ešte som ho nezačal!

— Ale keď dokončíš! — odvrkol Larn zlostne a odchádzal. Fedor myslel, že ide do Záhrady umelcov, ale nešiel. Len neskôr si všimol, že nedaleko Univerzity stojí jeho auto, ktorým rýchlo uháňal zpred jeho zraku do vnútra mesta.

Fedor šiel k Záhrade umelcov, uvažujúc o Larnovom podivnom správaní. Súdil, že Larn alebo buď miluje Irenu

a nemá u nej veľkého šťastia, alebo je nazlostený iným neúspechom, od ktorého niečo očakával.

S takým uzáverom vošiel Fedor do záhrady, rozhodnutý nahovoriť Irenu, aby mu bola modelom.

V Záhrade umelcov zbadal Irenu sedieť so svojím otcom, klenotníkom Bonatom a ešte s niekym neznámym. Až keď sa k nim priblížil, poznal v ich spoločnosti Gustáva Remira, muža sotva tridsaťročného, stojaceho v službách ministerstva zahraničných vecí v protispionážnom oddelení.

Irena vidiac ho prichádzajúcu, zavolala naň, smejúc sa priateľsky. Prisadol si k nim. Bola presvedčená, že sa s Remirom nepozná. Avšak Gustáv Remir vítal ho priateľsky, podávajúc mu ruku.

— My sa už poznáme, — povedal.

Spoločnosť sedela v Záhrade umelcov temer do desiatej, načo Fedor urobil návrh ísť do niektoréj vinárne, čím sa na chvíľu skončil veselý rozhovor pod košatými vŕbami.

VII.

Vežové hodiny odbíjaly jedenástu, keď sa ozvalo slabé hrkotanie pakľúčov v zámku brány vily profesora ing. Topoľa. Pri bráne stál muž, ktorého črty tváre nebolo možno rozoznať. Bola číra tma. Len z diaľky prichádzaly odrazy reflektorov aut a električiek, odchádzajúcich do svojich staníc. Keď to všetko prestalo, rozhostila sa tiesnivá tichosť, prerušovaná slabým šelestom stromov v záhradách vilovej štvrti.

Úzkym betónovým chodníkom odo dveri brány ku dverám vily Topoľovej, stojacej uprostred záhrady, mihol sa tieň muža, ktorý osvetlený vyšlým mesiacom mal čiapku na hlate stiahnutú na oči. Svit mesiaca zanikol v chmáračach a opäť nastala tma a tichosť, prerušená za chvíľu náhlym praskotom skla...

Vtedy vo vile ing. Topoľa, v salóniku, ktorý bol inak prázdny, pes Lord, statná doga a jeho družka Alice, o nič nie menšia od neho, na praskot skla zvonku zdvihli hlavy...

Medzitým muž, ktorý sa pretiahol vrchným oknom, nachádzajúcim sa nad dvermi, spustil sa opatrne do chodby,

ktorú osvetil slabou vreckovou žiarovkou, ktorej žlté svetlo klzalo sa po stenách chodby s instinctívou opatrnosťou.

Napokon svetlo zostało opreté na dverách, za ktorými boli izby. Podľa všetkého tie boli cieľom mužovým.

Sotva však urobil niekoľko krokov, uskočil naťakane. Čosi mu skočilo do cesty rovno pod nohy. Ozvalo sa prenikavé zamraučanie, pričom človekovi naskakovala husia koža na chrbte.

— Prekliata mačka! — odvrkol a osvetil čierneho angorského kocúra. — Bodaj do teba!... — hučal mužský.

Kocúr vbehol potom do kuchyne, ktorej dvere boli otvorené, prenikave vreštiac.

— Čuš! — ozval sa znova mužský.

Potom pokračoval ku dverám izby, v ktorých zbadal kľúč. Táto skutočnosť ho zrejme uspokojila, lebo si zapálil cigaretu.

Ale jeho radosť bola hned' preč. Lebo sotva chcel dvere otvoriť, v lúčoch žiarovky cez škáru dverí zjavili sa hlavy psov ako hlavy dákych oblúd, skočiace náhle do cesty.

S hrôzou cúvol.

Dva páry zelenkavých očí zostaly svietiť v tme ešte i po zavretí dvier a mužský nevedel chytrou, čo urobí. Skutočnosť bola jasná: Lord a Alice vyrástli tu ako veľká prekážka.

Mužský opäť pootvoril dvere.

Lord a Alice temno zavŕchali.

Dvere sa vrátily na svoje predošlé miesto. Z kľučky nestiahol ruku. Odhodil pred chvílikou zapálenú cigaretu a v nasledujúcom momente zjavila sa v jeho ruke pi-

štoľa. Potom odchýlil dvere a pištoľu opatrne vsunul a namieril na jedného zo psov.

Za cieľ bol vyhliadnutý Lord.

Alica s akousi zvieracou inštinktívnosťou cúvla za dvere, skočiac vzápäti, a — chmatla mužského ruku vyše zá- pästia.

Mužský bolestne zjajkol, z ruky mu zbraň vypadla, krv vystrieckla a psi sa ozvali ohlušujúcim štekotom. V tejto smiešanine udalostí sotva stihol zavrieť dvere.

— Beštie! — zasyčal zlostne.

Ako ľahko sa vchádzalo mužskému dnu do vily, tak ľažko sa odtiaľ dostával. S boľavou rukou sa nemohol dobre zachytiť. Napokon, keď sa chcel spustiť s okna, zachytil sa mu kabát, roztrhol a mužský spadol predo dvere ako plné vrece. Chytrou sa posbieranl a poobzeral Nikde nebolo nikoho. Všade panovala tichosť.

Ale medzitým vo „Vinici“ rozlúčil sa klenotník Bonát so spoločnosťou mladých ľudí, doprajúc im veselšej zábavy. Čoskoro však potom zdvihla sa aj Irena, sprevádzaná Fedorom a Remirom. Fedor, majúc domov najbližšie, rozlúčil sa, kým Remir s Irenou pokračoval v ceste.

— Skráťme si cestu, — povedala Irena. — Rada by som šla vilovou alejou.

Remir súhlasil.

Sotva však prišli na začiatok vilovej štvrti a dosiahli záhradu vily ing. Topoľa, Remir zbadal mihnúť sa podozrivý tieň muža. Mužský, ako by vyčkával ich príchod, zostal stáť za stĺpom elektrického vedenia. Remir opatrne ruku do vrecka, nahmatal vreckovú žiarovku a v rýchlosťi osvetil ho prudkým svetlom.

Mužský sa zháčil. Jeho tvár bola skrivená bolestou a zdesením. Práve si uväzoval skrvavenú ruku, keď ostré svetlo zasiahlo jeho postavu.

Irena to vidiac, prenikavo skríkla.

Mužský sa pustil do behu.

— Stojte! — zvolal Remir.

A Remir, nechtiac Irenu nechať samu, neprenasledoval ho. Len v rýchlosťi sa k nej obrátil s otázkou:

— Poznali ste toho človeka?

Otázka bola taká priama, že Irena priamo zapochybovala o svojej prirodzenej odpovedi.

— Ja? — zachvela sa.

— Myslím... Tak sa mi zdalo, ako by ste ho boli poznali.

— Nie! Nie! — zvolala Irena. — Zdesila som sa tak náramne... Bola to hrozná chvíľa pre mňa. Osvietili ste ho práve vo chvíli, keď si obväzoval ruku... Mal ju celú skrvavenú...

Remir pozrel na ňu z boku. Celý jej vzhľad vo chvíli, keď skríkla, prezádzal mu, že Irena Bonátová poznala toho človeka. Nechcel však na ňu hneď naliehať a čakal, kým sa uspokojí.

Pokračovali v ceste.

I keď Remir vyčkával vhodný okamih k nadviazaniu rozhovoru, ktorým by dostal Irenu mimo myšlienok príhody, nedarilo sa mu to s takým želaním, aké by si prial, lebo Irena umlkia a s takou nápadnou mlčanlivostou a rozechvením došli k ich domu.

Tu jej Remir povedal:

— Veľmi by som bol rád, keby ste boli ku mne otvorennejšou a úprimnejšou. Odpovedzte mi, prosím.

Irena sa urobila nechpavou:

— Čo mám povedať?

— Poznali ste toho človeka?

— Ale nie, vôbec nie! Máte taký dojem? Napokon, akú by som mala k tomu príčinu zatajovať to?

Tichosť a spokojnosť, s akou to Irena povedala, bola pre Remira dostatočnou odpoveďou. Z jej hlasu bola zrejmá násilná snaha odpovedať pokojne. To sa jej ale nepodarilo.

— Ďakujem vám, — povedal Remir.

Irena chcela už vojsť, ale obrátila sa v okamihu a povedala:

— Ďakujete? Za čo?

— Keď ďakujeme, máme k tomu príčinu!

— Príčinu? A vy máte nejakú príčinu v tomto okamihu?

V očiach mala tlmené svetlo

— Príčiny sú rôzne, — odpovedal Remir.

A Irena v tejto chvíli porozumela. Remir jej neverí! Roztriasla sa vzrušením. Podala mu končeky prstov.

— Ďakujem za spoločnosť, — povedala a vklzla chytrou do domu.

Remir sa pustil ulicou. Stratil sa zrazu v tme. Či to bola povinnosť, alebo služba úradníka ministerstva zahraničných vecí, stojaceho v protispionážnej službe, alebo niečo iného, to bolo fažko uhádnuť ...

*

Medzitým mužský, ktorého opustilo šťastie, preklízol za clonou tmy. Ale toto všetko nestačilo. To i on cítil jasne. Bolo treba omnoho viac! Avšak to už nebolo možné. Pištoľa zostala vo vile na zemi pri psoch. A okno nad dvermi bolo rozbité. A potom najmä svedkovia... Prenikavý výkrik.

To, o čo sa najviac pokúšal, sa nevydarilo:

Stopy ostaly.

VIII.

Agáta Topoľová sa vrátila ranným rýchlikom do Bratislavu. Bolo osem hodín ráno, keď vystúpila na bratislavskú stanicu. Autom sa dala zaviezať do vily svojho otca a celý deň mala dosť času uvažovať o všetkom, čo sa podľa príznakov stalo v noci vo vile...

Pustila psov do záhrady a šla do mesta kúpiť pre ich pysky košíky. Okrem toho mala aj iné veci vykonať. Chcela navštíviť aj Irenu Bonátovú, ale keď si spomenula na okolnosti, ktoré ich nutily odísť na vidiek, vzdala sa tohto úmyslu. Lenže nevyhla náhodnému stretnutiu sa s ňou. Práve keď vyšla z obchodu s košíkmi, stretli sa.

Šla s Jankom Fedorom, ku ktorým sa práve priprájal Pavol Larn, vystupujúci zo svojho auta.

Irena zbadajúc Larna a zároveň aj Agátu s košíkmi pre psov, zbledla. Všetko jej bolo dosť výmluvné.

Fedor chytrou sa ho spýtal:

— Čo sa ti stalo, keď máš ruku poviazanú?

Larn neochotne odpovedal:

— Pohrýzol ma pes.

— Pes? A kde si vzal psa? — opýtal sa Fedor so záujmom a dodal chytrou: — Musíš mi ho ukázať. Musel to byť „temperamentný pes”, keď sa zahryzol do tvojej ruky! Musíš mi ho ukázať! Chcem namaloval portrét psa! Možno máš práve takého, akého hľadám.

— Zaujímavý rozhovor máte! — povedala do toho Agáta. — Ja práve našim kúpila som košíky, aby nehrýzli!

— Agáta! — zvolala Irena vzrušene.

— Dávno sme vás nevideli! — povedal Larn.

— Ja vás tiež dávno, — odpovedala Agáta. Podávala ruku. Len Larnovi nemohla, lebo práve pravú ruku mal poviazanú.

— A vám čo sa stalo?

— Práve hovorí, že pes ho pohrýzol, — odpovedal zaň Fedor.

Agáta máličko zvážnela a umíkla. Dotkla sa pohľadom Larnovej poviazanej ruky a košíky pre psov voľačo vyššie zdvihla. Podotkla:

— Košík mu kúpte! Ale ponáhľam sa. Omlúvte a prepáčte. Do videnia!

Janko Fedor pozrel sa na Agátu zasa očami umelca. Jej hlava prechodila mu pred duševným zrakom ako profil Grékyne. Jeho fantázia rozhodila svoje siete. Celý výzor jej tváre a celej postavy prechodil mu ako výzor bohyne. A v očiach mala vážny, skoro melancholický výraz, ktorý umelca nutkal dohadovať sa po jeho pričine.

Neskôr Fedorovi napadlo, že Agáta je krehká ako porcelánová váza a čistá ako kvetina. Potom zasa, že vyzerá ako bohyňa pomsty, keď sa dotknul jej úsmevu, ktorý sa mu zdal pohŕdavý.

— Nie môj pes . . . — povedal Larn.
— Nie?? — zastavila sa Agáta na odchode.
— Dajte pokoj so psami! — zvolala Irena.
— Cudzí pes, — dodal Larn.
— A vy máte tiež psov? — obrátil sa Fedor na Agátu.
— Až dvoch psov máme! Keď chcete, podte si ich obzrieť!

— Hned by som šiel, — povedal Fedor. — Potrebujem model . . .

Agáta máličko uvažovala. Chytrou povedala:

— Podte všetci ku mne! — a dotkla sa Larnovej poviazanej ruky pohľadom.

Irena sa priam zdesila tohto návrhu.

— Ale Janko, Agáta sa teraz ponáhľa.

Agáta toto odvrátenie nezbadala.

Prisvedčila:

— Pravda, ponáhľam sa.

A odišla. Irena si oddýchla. Sama nevedela pochopíť strach, ktorý sa jej dotýkal pri zmienke o psoch.

Keď už bola Agáta preč, Fedor zamyslene povedal:

— Predsa mali sme ist!

Irena ho nepočúvala. Bokom pozerala na Larnovu ruku a v duchu sa zaoberala včerajšou udalosťou. Pred očami sa jej zjavil Remir a keď sa chcela zbaviť tejto vidiny,, odvrátila oči a Remira videla skutočne stáť nedaleko.

Vtedy Fedor podotknul:

— Agáta je pekná žena! Prepáčte, — pozrel na Irenu.
— hovorím ako umelec. Vôbec mnoho krásnych žien je na svete.

Irena sa násilne usmiala.

— Nevedno, kto vás teraz zaujíma, Janko: Agáta, či jej psi.

Fedor sa nedal vyviesť z rovnováhy.

— Máte pravdu! — prisvedčil. — Sám som v pomykove. Ale myslim, zaujíma ma aj ona, ale aj psi, ak sú to statné dogy!

— Na túto otázku dám vám ja odpovedť! — ozval sa prichádzajúci Remir. — Sú to statné dogy! Není pravda, pán Larn?? Tuším ich poznáte.

Irena pod tou otázkou priam zmeravela.

— Pán Larn ich sotva pozná, — povedala Irena dute. — Ale ja ich poznám. Musím potvrdiť: Sú to dogy! Ale vedť šli sme raz okolo ich vily a psov sme videli v záhrade. Nepamäťate sa, Janko?

Fedor prisvedčil, ale hned na ňu pozrel, vytrhnutý z predstáv umeleckých vloh a zavrtel hlavou:

— Že by som ich bol videl? Nepamäťam sa.

Remir pokračoval.

— To len slečna Bonátová chce oživiť vašu pamäť! No, nebudem vyrušovať, dúfam, uvidíme sa ešte niekedy vo „Vinici“, alebo v Záhrade umelcov.

Vtedy Agáta prišla do vily svojho otca, privitaná zúrievým, ale radostným štekotom psov.

— Hned bude po radosti! — povedala Agáta, smejúc sa z ich radosti. Otvorila dvere do izby. Lord začal ľuchať zoschnutú krv.

— Fuj, Lord!

I Alica zaňuchala krv.

Agáta chcela ju odohnať, ale prišlo jej na um, že ich nechá. Potom založila im košíky. Obidva prijali tento „dar“ nie práve s radosťou.

Potom Agáta vzala remeň, zavesila ho na obojky psov a zašeptala:

— Lord, Alic, hľadaj!

Psi počujúc tento rozkaz, ľahali ju prudko von. Sotva im stačlia. Āuchali zem, ženúc sa vpred. Skoro nevládala ich udržať.

Preplietajúc sa uličkami a ulicami mesta, dostala sa Agáta do V-skej ulice, kde pred nájomným domom psi zastali, āuchajúc vytrvale pri vchode.

Potom psi viedli ju dnu do domu. Viedli ju hore schodmi, prvé, druhé, tretie poschodie. Agáta sotva stačila.

Na štvrtom poschodi psi vrhli sa na dvere bytu, na ktorých bola navštívenka v mosadznom ráme:

„Pavol Larn“.

S námahou podarilo sa Agáte odtiahnúť psov z tohto miesta. V duchu sa jej vynorila Larnova poviazaná ruka. A jeho neistá tvár.

*

Ked' sa Pavol Larn vrátil domov, s hrôzou zastal pri dverách svojho bytu. Priam zmeravel pod touto skutočnosťou:

Na dverách zistil čerstvé odtlačky psích nôh . . .

IX.

Gustáv Remir dbal veľmi na svoj zovňajšok.

Keď prišiel z úradu, umyl sa, vyčistil si nechty a vyhľadil nohavice. Posledné bolo jeho najmilšou prácou. Nerobil to pre úspory, ale preto, že si pri takejto práci duševne oddychoval.

Toho dňa, prijdúc z úradu, keď si toto všetko urobil, zapálil si cigaretu, sadnul do klubovky a chvíľu počúval rádio. Napokon sa dal do triedenia známok, lebo bol vášnívým filatelistom.

Jeho mládenecká izba bola jednoduchá, ale predsa prezrádzala, že Remir má rád pohodlie. U žien, ako sa zdalo, nemal veľký úspech. Inak stručne môžeme tvrdiť, že Remir bol viac pre seba ako pre spoločnosť, ktorá ho predsa mala rada, i keď ju nevyhľadával, ba často jej vyhýbal.

Pravidelne o pol ôsmej chodieval Remir na večeru do kaviarne, ktorá bola blízko univerzity. V kaviarni vyhľadával si vždy také miesto, z ktorého by videl všetkých ľudí. Rád totiž pozoroval ľudí, ako sa zabávajú, ako debatujú; bol vôbec pozorovateľom ľudských tvári, črt a obyčajov. Z tohto pozorovania potom usudzoval charaktery a povolania jednotlivých ľudí. A zriedkakedy sa mylil.

Tiež toho večera šiel o pol ôsmej na večeru. Práve v tej chvíli, keď vyhľadával si miesto, aby videl na všetkých ľudi, Pavol Larn vyhľadal číslo telefonu Bonátovho bytu a zavolať Irenu.

— Musím sa s vami porozprávať! — povedal jej. — Počkám vás pred univerzitou.

Irena súhlasila.

V duchu však uvažovala o tejto schôdzke a dohadovala sa po príčine, čo pohlo Larna k tomuto kroku. V mysli sa jej vynoril Remir, usmievavý, temer ironický, citove bližší ako včera, i keď cítila akúsi rozdvojenosť citov, štiepjúcich sa k Larnovi a Remirovi. K poslednému cítila akúsi nechuť, ktorá sa mohla nazvať milou so zreteľom na jeho správanie sa včera ráno, keď bola s ním v spoločnosti Fedora a Larna, pričom v rozhovore povedal niekoľko poznámok, ktorým aj keď nechcela rozumieť, jednako rozumela.

Ale predsa nevedela správne charakterizovať tento cit. Remir jej pripadal ako človek istý svojím cieľom, ktorý v pravom okamihu udrie na pravú strunu. Aká to struna bude, Irena sa nesnažila myslieť. Len v akomosi podvedomí cítila, že Remir ju nenechal a nenechá stáť vedľa, i keď zdánlivu prejavuje len zdvorilostný záujem.

Za pol hodiny stála pred univerzitou. Larn vidiac ju, šiel jej opäri.

— Prejdeme sa, — povedala a ukázala k pobrežiu.

— Mám tu auto, — ukázal.

Ale Irena odmietla.

Žiada sa mi prejsť, — odpovedala.

Larn to prijal s vysvetlením, ktoré cítil, ale nechcel o ňom premýšľať. Preto uvažoval o dôvodoch, pre ktoré

ju pozval. Začal jej malú odmietavosť srovnávať s prítomnosťou a dohadovať sa, čo ju priviedlo k takému stanovisku. Hľadal temer zúfalo slová, ktorými by jej povedal, čo chcel, nezdesiac ju, aby dosiahol svojho cieľa. Lebo nechcel ju stratíť.

— Poznáte Remira? — opýtal sa.

Obrátila hlavu k nemu a zastala.

— Prečo?

— Fedor mi vravel, že ste boli včera vo „Vinici“. A údajne vás odprevádzal domov.

Irena nemala rada hru, v ktorej sa jeden i druhý schováva a obaja hľadajú okamih očistiť sa zpred akéhosi podzrenia nedôvery. Inak Larnov úvod si nevedela vysvetliť.

Preto chytrou povedala:

— Viem o čo ide. Vy ste tiež rozumeli, keď... keď som sa snažila odvrátiť možnú návštevu u Agáty? Shodou okolnosti, šli sme s pánom Remirom vedľa vily profesora ing. Topoľa...

Náznaková jej reč dotkla sa ho tak veľmi, že sa zastavil. Chápal teraz.

— Vy teda viete o všetkom? Vy ste to vykrikli?

Prisvedčila.

— A vie o tom aj — Remir, že som to bol ja?... — hlas sa mu chvel. — Povedali ste mu to?

— Nie, — odpovedala po chvíli. — Ale zlodejom byť nemusite! — vydralo sa jej z pera a chcela hneď odísť.

Zastavil ju.

— Prosím, neodchádzajte! Vy ma pokladáte len za zlodeja?

— Ako to „len“? — začudovala sa.

— Vy to tušite, Irena! Vy to tušite, že nie som zlodejom. No nechcem byť pred vami lepší ako som! Musíte sa správať podľa môjho želania. Potom vám všetko vysvetlim. Potrebujem čas! Čas! — zaúpel.

— Čas? — spýtala sa. — K čomu?

— Vysvetlím vám! A pripraví vás chcem na to. Nesmiete to brať tak tragicky. Chcem vedieť len toto: Poznal ma Remir?

— Remir? Tuším nie, — povedala Irena. — Ale akú úlohu on hrá v tom? Veď je predsa úradníkom ministerstva zahraničných vecí. Nie je v službách polície.

— Ešte to dostatočne nechápete, drahá! A ja tak sa bojím možnosti stratíť vás! Ale to je jedno: Raz sa o tom musíte dozvedieť. A dozvedeli ste sa, i keď nie o všetkom. Žiadam od vás istú službu, Irena! Za tri dni musíte sa schádzat s Remirom. Musíte zistiť, čo vie o mne.

Irena sa zdesila tejto jeho žiadosti.

— To nežiadajte. Nemôžem to nikdy urobiť! Od Remira sa nemáte čo strachovať. Začnite nový život!

— Musíte to urobiť! I keď ma nemáte ani trochu rada, musíte to urobiť! Z priateľstva, Irena!

— Nie! Nikdy! Zachráňte sa sám. Ja nemôžem! Máte dostatok sily vzoprieť sa proti všetkému.

Zvolal zúfalo:

— Irena, neodmietajte! Za tri dni musím byť za hranicami!

Vytreštila oči s úžasom:

— Za hra... ni... ca... mííí?

— Ano!

— A Remir? ... Čo má v tomo spoločného Remir?

Vravte!

— Remir by mi to mohol zabrániť! Chápete už?

Oči sa jej rozšírily ešte viac. Dych sa jej zrýchlił a srdce bilo jej kdesi v hrdle.

— Vy... vy ste v službách cudzej vlády? Vy ste — špiónom?

Larn odhodil cigaretu.

— Uhádli ste! — povedal potichu.

Irena sa spustila na lavičku v parku, kde zašli. Mlčala. Larn za chvíľu povedal stručne:

— Remir sedí tu v kaviarni. Chodťte dnu. Dajte mu príležitosť, aby si sadnul k vám. Zdržte ho! Potrebujem čas! Čas! Tri dni! On si je ešte nie celkom istý. Len hľadá. Tuší, ale necháva si voľnú ruku. Zajtra sa s ním stretnite zasa. Irena! Drahá! Iný na mojom mieste by bol v zúfalstve. Ja však mám len vás a utešujem sa vami. Pochopte: za hranicami som voľný s dostatočným príjmom... Prídeťte za mnou?

Vstala a vracali sa. Mlčala.

Pre Larna bolo toto mlčanie hrozné. Náhle vidiac ju mlčať dlhšie, spamätal sa. Potom Irena povedala:

— Ako môžete tak plánovať? Vy myslíte, že prídem za vami? Keby ste trochu skúšali naše vzájomné city, nikdy by ste sa neodhodlali k takému niečomu!

Larn videl oknom, že Remir medzitým vstal od stola a šiel k šatni. Nechcel ale upozorniť na to Irenu.

— Za tri dni sa tu stretneme, — povedal na rohu, javiač známky netrpezlivosti a rozrušenosti. Jeho pohľad priviedol ju na dôvod, prečo sa tak chytrou rozchádzou. Zbadala Remira vychádzajúť z kaviarne.

Larn cúvol za roh.

— Do videnia! — zašeptal stiesnene.

Za chvíľu videla ha sadnúť do svojho auta. Odchádzal. Mala smiešané pocity. Dala sa proti svojej vôle unášať jeho žiadostou.

Remir došiel medzitým bližšie.

Usmial sa, keď ju videl.

— Práve som mysel na vás! — povedal, keď ju pozdravil.

Irena temer zabudla na úlohu, ktorú od nej Larn žiadal. Zadiveno pozrela na Remira, ktorý v tejto chvíli ticho konštatujúc priznával jej neobyčajnú krásu a pôvab. Také ženy, uvažoval chytrou, bývajú márnotratné. To však nemohol o Irene tvrdiť. Práve táto skutočnosť ho priviedla dotknúť sa svojho vlastného pozorovacieho inštinktu, s ktorým sa už predtým zaoberal a rátal, ako sa zdalo, s Irenou. Lepšie rečeno, hľadal takú zaujímavú nevšednú ženu.

— Ak dovolíte, pôjdem trochu s vami, — povedal jej, pripojac sa k nej, keď spomalila krok a súhlasne prikývla.

— Kde ste sa chystali? — opýtal sa.

Irena nevedela, čo povedať. Myslela, že jej rozpačitosť priviedie ho k myšlienke, ktorá by bola v blízkosti podozrenia. Usmiala sa mdlo a odpovedala:

— Vy ste vyšli z kaviarne a ja idem do kaviarne. Skoro ale bez plánu.

— Teda nezdržujem vás?

— Nie.

— Rád by sa s vami porozprával. Zájdime si do Luxoru.

Irena pohľadom prisvedčila a prešli na druhú stranu ulice. Úloha, v akej sa náhle podľa všetkých príznakov a Larnových želaní, ocitla, pripadala jej k nepochopeniu. Ale akokoľvek sa snažila prísť na koreň veci, predsa nebolo možno inak: Všetko šlo ako vopred ushovorené. Vi-

deľa v tom kus práce Larnovej, ale i cez to všetko snažila sa preniesť a byť pokiaľ možno len divákom na hre života.

V Luxore bolo dosť hostí, avšak Remir vyhľadal s pomocou čašníka vhodné miesto na nerušený rozhovor.

Irena predložila otázku:

— Teda čo mi chcete povedať?

Remir vážne povedal:

— Len toľko, že ste krajšia, ako som zpočiatku myslel. Shovievavý úsmev sadol na jej pery.

— Koľko razy som to počula, — povedala Irena. — Skutočne, le to ste mi chceli povedať?

— Predbežne len to. Ale nechcel by som, aby ste to chápali v užšom slova smysle.

— Nerozumiem.

— Ste typ ženy, akú hľadám! — povedal jej.

Irena zvážnela. Pozrela naň. A zasa odvrátila oči. Uvažovala. Cítila jeho pohľad. Pozeral sa na jej krásne modelované ruky, pery, na dlhé mihalnice, obrubujúce vejárovite hnedé oči. Chvíľu sa tak díval očarovaný jej zjavom a potom, vidiac v jej očiach neúplnú otázku, povedal ako muž, vyšlý z osídel očí krásnych žien:

— Túžite po peniazoch?

Irena máličko svraštila čelom.

— Zaujímavá otázka! — odvetila.

— Záujímavá? Prečo?

— Pretože sa za ňou skrýva čosi neujasneného a predsa dôležitého! Rád predkladáte také otázky ženám, pán Remir?

— Máte hlboký inštinkt! — košťatoval. — Uhádli ste, že za takou otázkou sa skrýva čosi neujasneného a predsa

dôležitého! Viete o tom, že som bol menovaný šéfom protispionážneho oddelenia?

Poslednú otázku predložil otvorené pred ňu.

— Vy? Odkedy?

— Pred piatimi hodinami.

— Táák? Gratulujem! A čo má to so mnou spoločného?

— Chcel by som vás získať do našich služieb!

— Mňa? — vydralo sa z jej pier.

— Vás!

— Ja mám byť — špiónkou??

Zbledla. Skoro ju prešiel mráz. Pery sa jej zatriasly, keď Remir otvorené povedal:

— Áno!

Začala si to uvedomovať ešte dramatickejšie, najmä, keď jej prišly na um Larnove slová a keď zistievala postupne jeho pôvodné zamestnanie.

— Nikdy! — zašeptala odmietavo.

— Pozrite, — povedal Remir vážne, — služba vlasti je mnoho ráz prednejšia ako všetko ostatné. Pod tým „všetko ostatné“ myslím blaho rodiny, blaho osobné! Ste krásna, inteligentná žena! Mnoho od vás očakávam. O tom však nesmie vedieť nikto okrem nás dvoch! Mali by ste plat desaťtisíc mesačne a voľný lístok na všetkých tratiach. I lietadlá budú vám k dispozícii.

Počúvala ho napäťo, zápasiac so svojím vnútrom. V skutočnosti si neuvedomovala dosah tejto ponuky. Dych mala krátke, sotva počuteľný, hľadiac na svoje štíhle prsty.

Po hodnej chvíli zdvihla hlavu.

— Súhlasíte?

— Nie. Nemôžem, — povedala.

Remir pozeral chvíľu pred seba. Potom pokračoval:

— Nechcem vás nútiť. Chápem, že človek, ktorý sa venuje takému povolaniu, musí si predovšetkým ujasniť onen vyšší cieľ: pracovať pre vlast! Nesmie vidieť ničotnosť v tomto zamestnaní. Len neinteligentný človek siaha po takomto dačom, majúc na mysli vysoké príjmy. Takéto zamestnanie môže konáť bez výčitiek svedomia len človek hlbokého presvedčenia, že prácu koná pre vyšši ideále, pre vlast! Je to obeta. Je to omnoho viac, ako položiť život. Ale zaujem vlasti vyžaduje takéto služby, nakoľko sa tisnú iné záujmy do našich plánov v snahe pohltiť nás a okradnúť o duševné hodnoty, či už na poli politickom, priemyselnom, vedeckom a na iných odvetviach, majúcich niečo spoločného so vzrastom nášho slobodného života.

— Nechcem ani veriť, čo ste mi teraz povedali. Musíte sa vziať do mojho postavenia. Mám bohatého otca, nepotrebujem teda nejaké zamestnanie. Ako by mu vysvetlila svoju neprítomnosť v dome, keby povedzme zaujem takzvaných vyšších cieľov a povinností ma prinútil opustiť domov aj na niekoľko týždňov, keď nie mesiacov! A potom, duševne som nespôsobilá zastávať také miesto, ktoré by odo mňa vyžadovalo veľkú zapretosť, tvrdosť a — bezcitnosť!

— Bezcitnosť? Tak ste povedali? A či ľudia, ktorí nás chcú okradnúť, majú cit? Či myslíte, že terajší svet má aspoň trochu citu a dobroprajnosti? Mýlite sa, keď tak myslíte! Možno medzi výnimkami jednotlivcov, ale zaujem našich odporcov je veľmi sebecký. Oni by nás chceli nielen okradnúť. Ale pohltiť so všetkým, čo máme! A to bez ohľadu na cit, bez ohľadu na všetko, čím ste ospravedl-

ňovali svoje odmietave stanovisko. Zákon života je: bojovať, bojovať a zasa len bojovať! Cit a zdvorilosť, to sú frázy! Zhruba povedané! A ja v tejto chvíli, veril som, že nájdem vo vás oddanú spolupracovníčku. Podajte mi ruku! Pozrite sa: Naša inteligencia je okrádaná a náš pracovný človek tiež. Naša inteligencia dodnes nemala možnosť sa uplatňovať v plnej miere. Odchádzala do cudziny, vyštvatá, kde slúžila, nútenej existenčnými záujmami pracovala a zveľaďovala cudzie statky a majetky. Tu je vaša legitimácia ... Pri jej predložení máte prednostné právo vo všetkom, čo sa týka vášho pôsobenia. Tak sú vám k dispozícii policajné orgány, vojenské, žandárske veliteľstvá, ktoré sú vám povinné dať, čo si želáte a podľa vašej vôle to a ono zariadiť.

— Zviľazili ste, — povedala Irena. — A aká je moja úloha?

— Vaša úloha je zabrániť Pavlovi Larnovi útek do zahraničia.

Vytreštila oči.

— Pavol Larn??

— Áno!

Díval sa na ňu mäkkým pohľadom, ako by jej porozumel. A Irena v tejto chvíľke pochopila, že sa dostala do krážu záujmov, v ktorých cit nemá miesta.

Bola to pre ňu ľažká úloha.

Agáta mala jediné želanie: odísť z Bratislavы bez stopy.

Tušila Larnovу prítomnosť a jeho sledenie, vyzvedieť sa čo možno najviacej, ale nevzdala sa nádeje.

So psami sa vrátila do vily spokojná a všetky svoje ďalšie kroky dobre uvážila. V dome nenašla nič, čo by bolo treba vziať, zariadenie bolo už na ceste do nového lúbochnianskeho domova.

Ale predsa nebolo to tak jednoduché, odísť! Lord ju priviedol na tú myšlienku. Kocúr Miško robil jej starosti.

Chudák mraučal od hrôzy v kuchyni na prípecku. Aké nešťastie, keď v dome je kocúr aj dva psi. Agáta prišla na tento uzáver, konštatujúc nenávisť medzi týmito dvoma zvieratmi.

Lord a Alica opierali predné laby o sklené dvere kuchyne, odkiaľ prichádzalo to bôlné mraučanie. Agáta prišla hneď potom na to, ako rozriešiť gordický uzol, lebo Miška so psami vziať so sebou naraz nemohla. Bola by to vojna celou cestou a mačacie stvorenie by skôr dušu od ľaku vypustilo, ako by prišlo do Lúbochne. Takýto trest naň uvaliť nemôže.

Dá ho do klietky a zastrie nejakou látkou, aby neboli psom na očiach. Tak uvažovala. A keďže predošlú noc nespala, túžila po odpočinku. Len čo Miškovi dala mlieko, odobrala sa do svojej izby, v ktorej chceli nechať zariadenie pre prípad náhleho príchodu do Bratislavu.

Noc uplynula dosť pokojne. Len nad ránom ju zbudili psi ohlušujúcim brechotom. Pozrela oknom do záhrady.

Pri zadných záhradných dverách stál akýsi mužský, ktorý, len čo psi sa vyrútili do záhrady, dal sa na útek. Agáta tušila, že to bol Larn. Istotne chcel vedieť, či odišla.

Prípad bol odsunutý stranou, lebo čím viac sa blížil jej odchod, tým väčšiu starosť začínal jej robiť Miško, lebo do klietky sa nezmestil. A Miško ani nemal vôľu sa dať zavrieť do takého väzenia. Takýto trest teraz za jeho poslušnosť! Mraučal, vzpieral sa. Agáta nevedela si poradiť. Napokon, presvedčiac sa, že Miška dnu nesprace, prišla jej spásna myšlienka: Kým sa vráti, dá ho Irene na starosť.

Hned' sa obliekla, Lordovi a Alici pohrozila, aby boli poslušní, kým sa vráti. Miška vzala pod pazuchu a ponáhľala sa k Irene.

Irena bola v tej chvíli volaná k telefonu.

Volal ju Remir.

— Pôjdete do Lubochne. V hoteli Palace som vám objednal izbu. Vlakom však nepôjdete. O pol dvanástej vás čaká vojenské lietadlo, ktoré pristane v Žiline. Odtiaľ pokračovať budete vojenským autom, ktoré vám bude k dispozícii. Chodťte teda na letisko. Ďalšie inštrukcie dostanete hned' po príchode na miesto.

— To je všetko? — spýtala sa.

— Všetko!

Irena si práve pripravovala najnevyhnutnejšie veci, ktoré balila do kufra, keď jej služobná ohlásila, že prišla Agáta.

— Ty odchodiš? — spýtala sa ľútostivo Agáta, vidiac kufor. Pokrútila energicky hlavou, ale Agáta vystihla, že nevraví pravdu. Celé Irenino správanie nebolo dostatočne prirodzené.

— Máš niečo na srdci? — spýtala sa Irena.

Agáta sa zasmiala:

— Miška, pozri! — a odhrnula kabát.

Irena sa veselo rozosmiala, vidiac bojazlivé oči kocúra:

— Odchodom preč a nemôžem ho vziať naraz so psami. Vezmi si ho, prosím ťa, na starosť, kým sa vrátim.

— A kde ideš?

Agáta nevedela, čo povedať. Ale nemohla zatajiť a nemala to prečo zatajovať pred ňou. Ale vzápäťi prišla jej na um známosť s Larnom, cívla preto pred pravdou.

— S otcom ideme do Piešťan. Ostaneme tam dlhšie. Nebude vám Miško robiť starosti?

— O to by tu nešlo, drahá, ale ktovie, či neujde. Zavolám služobnú a ona ho opatrí. A ako dlho ostanete v Piešťanoch?

— To ti ešte neviem povedať. Závisí to od otcovho rozhodnutia. Ale akiste ostaneme tam dlhšie. S Miškom by som ti nerada robila starosti. Ty tiež cestuješ? Kde?

— Trochu do hôr. Do Lubochne, — priznala Irena váhavo.

Agáta sa zháčila.

— Do Lubochne? Ty, Irena, nehnevaj sa na mňa. Ne- povedala som ti pravdu. Otec kúpil v Lubochni vilu, aj ja

tam idem. Prosím ťa, nevykladaj si to ako nedôveru, ale mal asom isté dôvody, keď som ti inak povedala.

Irena sa chvíľu na ňu zahľadela. Usúdila, že vo veci niečo je, keď Agáta zaujala iné stanovisko. Pristúpila knej bližšie a kamarátsky jej povedala:

— Keď máš nejaké starosti, Agáta, povedz mi ich. Možno ti budem môcť pomôcť, keď ovšem by si nemala nič proti tomu.

Agáta s Ireninou prezieravosťou nerátala. Usúdila, že nemá prečo robiť okolky, keby jej známost s Larnom ne-hodnotila viac, ako priateľstvo, alebo ako obyčajnú známosť zo spoločnosti.

— Nehnevaj sa, keď tak neurobim, — povedala Agáta.

— Otec túži po spokojnosti a tu v Bratislave bol veľmi vyrušovaný. Vidím, že mi neveríš, ale základ je v tom.

— Nenalieham, Agáta! Medzi nami bola vždy otvorenosť. Jestli teraz nenastala, máš k tomu určité príčiny, ktoré, ak uznáš za vhodné, povieš mi ich. Ved' v Lubochni sa budeme vídať častejšie! Ale k veci: Miška vezmem, ty vezmi psov. V Lubochni sa uvidíme možno zajtra, možno pozajtre. Určite neviem ti povedať. Zostaneme pri tomto: Do videnia v Lubochni. I ja mám isté okolnosti, pre ktoré nebudeme môcť ísť spoločne. Stačí ti toto vysvetlenie?

— Stačí! — povedala Agáta a odišla s neujasnenou stiesnenosťou.

XI.

Ing. Ivan Marvan zavše vyzrel oknom svojej izby z vily pána Kovalského na vilu, v ktorej sa ubytoval starý pán s dcérou. Táto vila sa stávala v jeho očiach čoraz záhadnejšou.

Druhého dňa po príhode dievčaťa a starého pána do Lubochne nemal Marvan nikde posedenia. Pobral sa hned zrána na prechádzku chodničkom, vedúcim poza vilu.

Videl starého pána stáť pri okne izby vo vežičke. Neskôr sa zjavil v okne inej izby, v prízemí, a napokon vyšiel pred vchod, utierajúc si vreckovkou okuliare. Potom zamkol dvere a šiel na stanicu.

Marvan zostal na svojom mieste a pozoroval starého pána. Keď bol už na moste, rozhadol sa dostaf do vily a obzrieť si ju zdnuky, alebo aspoň zblízka. Chcel prejsť zadnými dverami záhrady, ktorá obklopovala vilu. Ale v poslednom momente mu napadlo, že devy nevidno. Tu vznikla otázka: Kde išla?

Táto otázka bola premožená novšou skutočnosťou a zaujímavou príhodou, ktorá zostala predbežne bez vysvetlenia.

Starý pán sa totiž zpolovice cesty vracal zpäť do vily. Ale jeho návrat nebol len taký obyčajný. Utekal, ako len stačil.

Neskôr tento jeho náhly návrat Marvan pochopil. Starý pán si nebol totiž istý, či zamkol dvere vily! Až keď sa presvedčil, že sú dvere zamknuté, uľahčene si vydýchol a sadol si na lavičku pred vchodom, aby si odpočinul. Pritom si utieral pot s čela.

Táto naoko nevinná príhoda bola dostatočne charakteristická. A dala sa všelijako oddôvodniť. Ale u Marvana vyrástol len jeden dôvod a to najpravdepodobnejší: že sa vo vile čosi skrýva.

Len čo si starý pán chvíľočku oddýchol, presvedčil sa ešte raz, či sú dvere vily zamknuté a len potom sa pustil druhý raz na stanicu.

Marvan s toho usudzoval, že starý pán má hlbší dôvod, pre ktorý ide na stanicu. Šiel teda za ním. Práve došiel k železničnému zriadencovi, ktorý odpovedal:

- Rýchlik až v noci.
- Na Bratislavu? — spýtal sa Marvan.
- Na Bratislavu o pol siedmej. Od Žiliny až v noci.

Z toho Marvan vedel, že sa starý pán zaujíma o rýchlik od Bratislavы. Táto skutočnosť dala podnet k ďalším dohadom a kombináciám.

Starý pán sa spokojne vracal do vily. Marvan vrátil sa do izby vily pána Kovalského a ďalekohľadom pozoroval vilu, stávajúcu sa v jeho očiach čo raz záhadnejšou, i s jej obyvateľmi.

Starý pán chvíľočku postál predo dvermi. Neskôr objavil sa v okne vo vežičke, kde čosi kutil. Nedalo sa zistiť, čo.

Neskôr videl ho Marvan pred bránou, kde pribíjal na dvere emailovú tabuľku. Toto Marvana zasa vylákalo pred vilu. Prešiel popri nej, zistiac, že tabuľka mala nápis: Vila Agáta.

Pod večerom vyšiel Marvan na hradskú vedúci do Žiliny. Rád sa tadto prechádzal, robieval to skoro pravidelne každý večer. Dobre sa mu kráčalo, cesta bola asfaltová a len kedy-tedy odbočil na chodník, vyhýbajúc sa autom.

Tohto večera zašiel ďalej od Lubochne. A vidiac prichádzajúce auto do Žiliny, ustúpil na chodník a oprel sa o strom, ktorý vrhal naň tieň svojou širokou bohatou korunou.

V tom zbadal, že auto spomaľuje rýchlosť a že zastáva. Tiež si všimol, že je to auto vojenské.

Tomuto by Marvan nevenoval žiadnu pozornosť, len keď z auta vystúpila Irena Bonátová s malým koženým kufríkom, jeho pozornosť oživila. Rátal v duchu, že sa tu istotne síde s Larnom.

— Ďakujem! — povedala v tom Irena poručíkovi, ktorý viedol voz. — Ostatok cesty pôjdem peši.

Poručík pozdravil, obrátil voz a odchádzal. Irena medzitým čosi vravela k sebe. Aspoň tak si to ing. Marvan vysvetľoval. Nechcel sa ukázať a dať sa poznáť. Zbadal, že Irena Bonátová má čosi v náručí. Ked' si lepšie všimol, bola to čierna mačka, ktorej hlava vykukovala z hodvábanej šatky. Ale hoci bola Marvanova snaha, nedáť sa poznáť akákoľvek, nemohol sa tomu vyhnúť.

— To je prekvapenie! — zvolala Irena. Trochu bola v rozpakoch, ale hned' sa ovládajúc, smejúc sa, ukazovala

mu mačku, ktorej sa oči leskly nazelenkavým svetlom.
— Vás, pán inžinier, by som v Lubochni najmenej hľadala! — povedala Irena.

— Ak dovolíte, pomôžem vám! — ponúkol sa Marvan a vzal jej kufrík. Irena bola v duchu vďačná náhode, lebo zle sa jej šlo. Miško sa hádzal. Bola tu obava, že jej vyškočí a ujde. Agáta by sa jej podľakovala za takúto láskovosť!

— Máte zvláštny sprievod, — povedal a Irenu rozsmial. Vysvetľovala: — Čo mám robiť? Nesiem ho rodine profesora ing. Topoľa. Poznáte ho?

— Nie.

— Je to bývalý profesor na vysokej škole technickej. No, ked' ho nepoznáte, jeho dcéru Agátu iste poznáte! Pekné dievča!

— Agáta?

— To som tušila! — usmiala sa Irena milo. — Viete, kde bývajú? Som tu v Lubochni prvý raz. Agáta doma istotne ešte nebude, príde až v noci. Údajne podľa môjho mienenia, lebo ráno bola ešte u mňa.

— Agáta bola u vás? Dnes ráno? A vy ste prišli autom z Bratislavы?

Irena na túto otázku neodpovedala. Pri pamätala si svoj účel cesty v Lubochni, a bola rada, že Marvan odbočil v rozhovore iným smerom.

— Hned' budeme na mieste, — povedal jej. — Starého pána som dnes videl so párrazy na stanici. Iste čakal dcérku! Prečo sa stahuje z Bratislavы na vidiek?

— Sama neviem, — povedala Irena.

— No, sme na mieste.

Marvan ukázal na vilu. Irena prečítala emailovanú tabuľku: Vila Agáta. — Pán profesor istotne už spí! — povedala, vidiac tmu v oknách vily. Zazvonila.

Nemala dlhú trpezlivosť čakať pri bránke. Pobrala sa hned' do hotela.

- Budete taký láskavý, pomôžete mi, pán inžinier?
- Mile rád! — povedal Marvan.

Pokračovali v ceste.

Hotel Palace bol neďaleko.

Marvan sa v duchu rozhodoval ist' k nočnému rýchliku. A pretože rád by bol vedel súvislosť Ireninho príchodu, sháňal myšlienky, ktoré by ho priviedly o krok ďalej.

Náhle sa Irena zarazila. Pred hotelom zočila známe auto.

- Videli ste tu pána Larna? — spýtala sa ho Irena.
- Nevidel som. Ale jeho auto je to. Iste bude aj on tu.
- Neželáte si to?
- Len aby neboli! — vydralo sa Irene proti vôle z perov.
- Nie!
- Ja v prvom okamihu myslil, že vás to poteší! — povedal Marvan priateľský.

Ale mýlil sa. Irena bola bledá v tvári. A keď prišli do haly, stretli Larna práve schádzajúc dolu schodišťom. Marvan by neboli Irene uveril. Lebo rátal, že jej prítomnosť je v súvise s Larnovou prítomnosťou v Lubochni. Larn bol taký prekvapený, že temer zabudol snížiť hlas:

- Vy ste tu? — zvolal dute.

Celý sbeh udalosti Marvana vyviedol úplne s mienenia o ushovorennej schôdzke. Larn bol neistý, jeho pohyby prezrádzali akési vnútorné napätie. Niet by týchto temer makteľných dôkazov, neveril by Irene. Ale takto, konštato-

val, že medzi týmito dvoma vzniklo čosi, čo sa vymyká z rámca priateľstva i náklannosti.

Len čo pozdravil Irenu, odišiel, rozmýšľajúc, či by sa nemal tiež prestahovať do hotela. Nechápal momentálny vzťah Irenin k rodine profesora Topoľa a nevedel, či má zatriediť do profesorovho kruhu aj ju s Larnom. Inštinktívne cítil, že sief okolo profesora siaha aj na Irenu a na Larna. Ale príčinu toho všetkého nechápal. Spomenul si na Irenin príchod vojenským autom, a potom zasa jej želanie, aby Larn tu neboli, potom zasa prišlo mu nápadné Irenino odmlčanie na jeho otázku, prečo sa profesor prestahoval z Bratislavы na vidiek. Tiež Agátina návšteva u nej dnes ráno nebola v nijakej súvislosti, ktorá by nemala hlbšieho významu.

Nechal myslenia a aj myšlienku, prestahovať sa do hotelu zavrhol. Jednak preto, že z vily Kovalského lepšie vidi na vilu Agátu. A potom, mohol vy vzbudiť podozrenie.

V noci šiel k rýchliku, ktorý prišiel presne, preplnený, ale v Lubochni vystúpila len jedna cestujúca.

Bola to Agáta so psami.

Marvan pri pohľade na ňu cúvol za stĺp telegrafického vedenia. Agátu videl vo svite mesiaca kráčať pevne, dôstojne, s hlavou vztýčenou. Pripadala mu ako vládkyňa. Psi šli popri nej s oboch strán.

Ked' sa rozhodnul ísť za ňou, bola na moste. Psi sa niekoľko razy obzreli. Vzbudzovali rešpekt. Musel to uznať a súčasne sa dohadoval po príčine takéhoto opatrenia.

Zrazu mu Agáta zmizla v temnote, ktorá prišla nečakane po zájdení mesiaca za chmáry. Marvan zrýchlil krok. Ked' však prišiel bližšie, kde temnota bola čoraz hustejšia,

zbadal na svoje prekvapenie, že Agáta čaká! Stála vzpriamenná a hľadela na neho. V jej očiach bola nemá pripomienka jej slov, ktoré mu povedala v izbe. Momentálne nevedel, čo má urobiť.

V tejto chvíľke zreteľnejšie a jasnejšie počul znova jej výstrahu. A jej pohľad, ktorým ho premerala pri svojom odchode, živo si vedel predstaviť. Bol temer rovnaký s týmto pohľadom.

Napätie bolo nesmierne veľké. Psi vrčali, počul, ako škripu zubami. Trhali sa jej z rúk. Ale držala ich pevne na remeni.

Cítil ustavične jej pohľad, stále pevný a odmietavý. Merala ho s takou nebojácnosťou, ktorá bola výstrahou zároveň. Tento mlčanlivý akt bol pre ing. Marvana zvláštnou udalosťou.

Cítil, že jej musí dačo povedať. Ale nenachodil nič, čo by bolo vhodné, až na kocúra, ktorého Irena Bonátová priniesla. Priadal si temer úboho v tejto trapnej situácii.

Za chvíľočku rozsvietili sa vo vile Agáte dve svetlá. Jedno v izbe vo vežičke a druhé dolu v prízemí.

Ale čoskoro zhasly. Len do temnoty a tichosti noci zaznievalo chvíľkami tlmené vytie psov.

XII.

Kocúr Miško sa nemohol udomácníť v hotelovej izbe pri Irene. Splašene skákal sem-ta. Irena sa sotva dočkala rána. Počítala s tým, že Agáta prišla nočným rýchlikom. Preto ráno, len čo sa rozvidnilo a slnko vyhuplo zpoza hôr, vzala Miška a ponáhľala sa k vile Agáte.

Cestou sa zaoberala svojím poslaním, do ktorého sa dostala temer proti svojej vôle. S jasnou skutočnosťou vedela hodnotiť svoje postavenie s obidvoch strán.

Najjasnejší jej však bol jej postoj voči Larnovi, ktorého city voči nej a naopak neboli vôbec také, aké si azda predstavovala v čase, keď nevedela o ňom skoro nič. S jej strany to nemohla nazvať láskou. A kryštalizovala svoje city voči nemu nemala príčin.

Larn bol už vonku, keď vyšla. Stretla ho pred hotelom. Ako by bol čakal na tento okamžik. Inokedy bola by ho rada videla, no nie z hlbších citov, ale skôr z konverzáčnej nevyhnutnosti.

Pozdravil sa jej hned, ako vychádzala, a pripojil sa k nej bez váhania. Irena cítila v tomto okamihu rozhodnutie:

Povedal:

— Nechápem, ako ste sa mohli rozhodnúť prísť do Lu-bochne po našom rozhovore. Či ste vobec nemali v úmysle zaujať to stanovisko, aké som mal na ume?

Irena váhavo odpovedala:

— Nechcem byť viazaná. A okrem toho u Remira nechcem vzbudzovať nijaké nádeje. Nie je to v mojej povahе.

— Nerozumiem.

— Jasne povedané: Chcela som ujsť z prostredia, kde ma po našej schôdzke všetko svieralo. Musíte pochopiť. Nič horšieho niet nad neistotu.

— Chápem vašu obavu, ale predsa ste mali mať toľko porozumenia. Ved' ide o nás dvoch. Či sa azda mylím?

— Predpokladali ste hámam také niečo? Keď áno, prečo? Myslíte, že naše schôdzky boli predzvestou hlbších citov? Ak sa tak nazdávate, klamete sa.

— Irena! Je to možné? — zvolal polozúfalo.

— Za takých okolností, aké sa staly, áno, lebo neverím, že by ste boli mohli tak pokračovať, ako ste urobili. keby ste boli mali niektorú ženu tak rád, akú lásku sa mne snažíte nahovoriť. To nie je pravdepodobné!

Larn mlčal. Spomalil kroky.

— Možno máte pravdu, — povedal. — Ale počítam s vašou mlčanlivosťou.

— O tom niet pochybností, — odpovedala Irena chytro.

— Bude dobre, keď toto bude naša posledná schôdzka... Nechcem sa kompromitovať a nechcem byť pre nejaký omyl vtiahnutá do nejakej pochybnej aféry!

Larn mlčal. A Irena žasla nad svojou odvahou a rozhodnosťou, ako mu to povedala. Nemohla zniesť jeho prítomnosť. Povedala dodatočne:

— S Bohom.

Ale ruku mu nepodala. Temer s neopísateľnou hrôzou konštatovala, že nerobi správne, ak zostane pri záväzkoch, ktoré jej Remir ako tajnú službu uvalil na plecia. Nemala v tejto chvíľke odvahu vyžadujúca dvojakú hru.

Larn šiel ešte stále s ňou. Potom odbočil a bez slova sa rozišli. U Ireny táto divná rozlúčka zanechala neujasnosť a drtivú stiesnenosť, hraničiacu strachom. Len neskôr si to uvedomovala. V tejto stiesnenosti a podvedomého strachu šla hodný kus alejou, hľadajúc východisko k samostatnosti a nezávislosti. Rozhodla sa zavolať telefónicky Remira a požiadala ho, aby ju zbavil služby a zodpovednosti. Touto nádejou sa čiastočne uspokojila. Predovšetkým chcela odovzdať Miška. Pod tlakom tohto rozhodnutia pridala do kroku, vyhľadávajúc pohľad na vilu Agátu.

Ale medzitým ing Marvan vyzeral oknom zo svojej izby. Vidiac viac z okna, položeného o poschodie vyššie, najmä, keď vila Kovalského stála na vršku. V záhrade vily Agáty videl Agátu so psami chodíť popri plote. Zdalo sa mu, že ich soznamuje s priestorom okolo vily.

Vyšiel von, ale nemal úmysel ísť hneď k vile Agáte. Obišiel preto chodníkom Kovalského vilu a kráčal do úbočia. Tu sa stretol s Larnom, ktorý, rozíduc sa s Irenou, vracal sa zpäť do hotela.

— Mám veriť náhode, že sme sa tu stretli? — spýtal sa Larn s akýmsi významným tónom, ktorý Marvan si nevšimol.

— Náhoda vedie k dohadom, — odpovedal ing. Marvan.

— Rád by vedel, k akým?

Marvanovi jeho tón zoživel predošlú prvú otázku, čo bolo príčinou, že sa pozastavil pri ňom a dohadoval sa po príčine, prečo Larn tak povedal.

Ale Marvan nemal ani zdania o zákulisí.

Preto povedal s jasnou skutočnosťou:

— Keď som videl Irenu a teba, nuž bol dohad veľmi jasný!

— Aký? Jasný? — zachvel sa Larn.

Marvan sa zasmial.

— No, dohovor som v tom videl!

— Medzi mnou a Irenou?

— Ved' je to pochopiteľné!

Larn sa uspokojil.

— Mýliš sa. Práve sme sa rozišli! Nebol to nijaký dohovor, ale náhoda! Nechápem, kedy prišla Irena. Kde si sa s ňou stretol?

— Prišla autom, — povedal ing. Marvan. Ale viac však nič nepovedal. Postriehol zvláštny rýchly kmit v Larnových očiach a udivená otázka hovorila mnoho.

— Au-tom??

Marvan prisvedčil.

— Autom? Autotaxou? — vyzvedal chytrou.

Marvan vtedy pochopil, že je istý rozdiel príst auto-drožkou, alebo vojensk:m autom. V tomto videl Larnov krok k akémusi povedomému tušeniu, ktorý s jeho strany mohol hodnotiť len ako číry dohad.

— No istotne, — povedal. — Či ju mal niekto priviezť? Je to pekná žena! Rád by ti čoskoro gratuloval!! — dodal Marvan s významným tónom. Ale pretože zazrel Irenin svetlý šat v aleji, podal mu ruku na rozlúčku.

— Ved' sa ešte uvidíme! — povedal, ako by sa náhlil. Larn podávanú ruku stisol, mal ju vlhkú, Marvanovi napadlo, žeby mal s ním dlhšie zostať. Ale keď Larn na jeho poslednú otázku neochotne čosi zabručal, dal radšej prednosť porozprávať sa s Irenou, ktorej rátal, príde do cesty, keď výjde úzkym vychodeným chodníčkom v miernom úbočí.

Keď však prišiel bližšie, videl, že Irena je už v spoločnosti Agáty. Zbadala ho a zakývala na neho. Nebolo možno vyhnúť. A koniec koncom ani nemal dôvod.

Zo záhrady vybehol Lord. Na hube mal košík.

Marvan si to len mimochodom všimol, lebo do toho vtiplo sa vzájomné predstavovanie, i keď istá známosť medzi Marvanom a Agátou už predtým bola, obaja túto známosť nedali najavo. Agáta strnule pozrela sa mu do tvári. Marvan si to vysvetľoval ako akt, preň nie práve významný.

— Pán inžinier Marvan, — povedala do toho Irena, — má veľký podiel na prenesení Miška. Lebo nebyť jeho, sotva by som ho udržala. Tak sa hádzal. Mala som aj kufor, ktorý mi potom pán inžinier pomohol niesť! — vysvetľovala.

— Ďakujem vám, — povedala Agáta.

Celé predstavovanie a poďakovanie z Agátinej strany bolo suché. Marvan cítil túto suchosť obzvlášť veľmi. Preto nerád zdržoval. Chcel sa odporúčať. Avšak k tomu nedošlo. Tak, ako Marvan bol upútaný statným psom, Lordom, tak Agáta sa zahľadela na jeho hubu, držiac ju vo vzduchu, ako by čosi čuchal. Takýto znak Agáta už poznala. Ale Marvan nie.

Lord sa priblížil bližšie, ňuchajúc stále čosi. Keď sa dostal tesne k Marvanovej blízkosti, zaňuchal jeho pravú ruku, zaskučal a v nasledujúcom okamihu skočil na neho.

— Lord! — zvolala prenikavo Agáta, tušiac blízkosť príčiny, pre ktorú sa to stalo. Ale v skutočnosti aj ona bola ďaleko od pravdy.

Marvan psa odsotil nabok, ale ten opäť po ňom skočil. Marvan prudkou ranou ho druhý raz odrazil tak, že zostal ležať na zemi, no nie zranený, ale v snahe strhnúť košík z pysku. Trhal ho prednými mohutnými labami celou silou. Agáta dala chytro Miška Irene a chytila Lorda az ohlavok. Potom sa narovnala a pes s ňou, čiastočne uspokojený. Zdvihla svoje oči k Marvanovi a s výčitkou povedala:

— Nevystríhala som vás?

Marvan oprášil svoje šaty a povedal:

— Nič sa nestalo.

— Mohlo sa to zle skončiť! — povedala Agáta, kým Irene tento výjav pozorovala s úzasmom a tráپncu milčanlivostou. Nijako si to nevedela vysvetliť.

Lord, i keď bol čiastočne utišený, priplichtil sa opäť k jeho pravej ruke, ktorú Marvan mu dal ňuchať, vidiac psov inštinkt v priplichfovani. Agáta z počítku nechápavo pozorovala tento Marvanov úskok a odťahovala psa, ale keď Marvan pokynul jej, aby nechala, uhádla, že sa zaoberá dohadmi.

— Niž som mu nespravil, — povedal ing. Marvan. — Ako je, to možné! Lord sa volá?

— Nesmie sa soznamovať s ľud'mi! — odvetila Agáta,
— a ani nereaguje na volanie, hoci by to bolo jeho správne meno, keď ho volá niekto cudzí!

Marvan potom dal mu zavoňať jeho ľavú ruku a hneď zase pravú. Zaujímavým bolo, že Lord zlovestne vrčí len pri ľuchaní pravej ruky.

Agáta si to povšimla. Chytrou sa spýtala:

— Komu ste podávali ruku?

— Nikomu, — povedal Marvan a uvažoval, kam siaha toto chytré dievča svojim počinaním. — Nikomu — a predsa niekomu, — opodotknul neskoršie.

— Komu?

— Pánu Larnovi!

Agáta temer skrikla:

— On je tu??

A tým prezradila pred Marvanom ďalšiu nitku sieti, ktorou je opradená zákulisná skutočnosť vily Agáty a jej obyvateľov.

— Prepáčte, — omlúvala sa Agáta chytrou. — Nechcela som tak zvolať. To pod dojmom udalosti. Prepáčte. Musím vás nechať, — a vzala Miška od Ireny, prikázala Lordovi prisne ísť vopred. Šiel skrúšene s takou poslušnosťou, ako len zviera s vrodenou inteligenciou bolo schopné.

Ked' Marvan s Irenou ostali sami, rozložil nechápavo rukou a spýtal sa jej:

— Jej správanie je zvláštne!

Irena sa zľahka usmievala. Tak zľahka, že to sotva bolo vidieť. Urobila niekoľko krokov dolu alejou, kým ľahko podotkla:

— Mne nie.

- Vám nie?
- Nie. Pretože jej správaniu rozumiem!
- Takéto vysvetlenie pokladal Marvan za neúplné. Preto povedal:
- Nerozumiem tomu. Čo, keby ste mi to vysvetlili?
- Irena pokračovala pomaly alejou bez slova. Trvalo to dlhšiu chvíľku, kým dostal Marvan kúsavú odpovедь.
- To sa nedá vysvetliť. Len . . .
- Len?
- Nenaliehajte prosím!
- Prepáčte, nechcel som. Nemám tušenia o naliehaní. Ale veľmi by vám bol povdáčný, keby ste tak urobili. Vedie ma k tomu istá súvislosť.
- To by som vám musela mnoho povedať. A nielen povedať. Ale — prezradil. Bude to lepšie, keď o tejto veci sa nezmienime. Som totiž viazaná slovom, preto nevykladajte si to ako nedôveru, alebo neochotu. Podľa všetkého, stretli ste pána Larna na odchode?
- Áno, — odpovedal Marvan.
- Hovorili ste — napríklad o mne?
- Pýtal sa, kedy ste prišli.
- A vy ste mu povedali?
- Nemal som mu čo mnoho hovoriť. Ale, — umíkol na moment Marvan, — nepovedal som mu, že ste prišli vojenským autom, — dodal významne.
- Irena chvíľku mlčala. Marvan cítil, že to bolo pre ňu silný argument. Ale vykladal si to z inej strany, inak to chápajúc.
- Vari sa vás spýtoval na to?
- Hovorí taká skutočnosť vám v neprospech? — spýtal sa Marvan s vyčkávajúcim momentom.

Usmiala sa.

— Vy viete čítať myšlienky, — povedala pomaly a významne pokračujúc. — Spájate udalosti s udalosťami a jednotlivé úseky si viac všímate, ako treba. Ale, že ste mu to nepovedali, ďakujem vám za to. Tiež súčasne ďakujem za odprevadenie. Pôjdem do svojej izby. Ďakujem.

Vklzla do hotelu chytro, ako by sa obávala, že povie viac. Marvan túto náhlosť v tomto smysle si vysvetľoval.

Ked' vošla Irena do svojej izby, čakala ju už tam Agáta. Jej zjavenie sa tu v izbe bolo pre Irenu viac ako prekvapenie.

— Irena, prepáč, že som tu, — povedala Agáta pevne, rozhodnutá hovoriť stručne do krajinosti.

— Naopak. Teší ma, že si tu, — odpovedala chytro Irena. — Dobre bude, keď po tom všetkom nerušene sa porozprávame a to i to vysvetlíme!

— Súhlasím! — prisvedčila Agáta a otvorene sa jej spytala: — Pracuješ s Larnom??

Takáto otázka by bola vedela Irenu vyviesť z kolají, ale v tomto momente stalo sa len toľko, že Irena zaváhala s odpoveďou.

— Je to podivná otázka! — odvetila po chvíľke.

— Irena, vieš, že není to divná otázka! I keď možno nevieš príčinu toho všetkého, v podvedomí rysuje sa ti istý obraz neúplnosti, avšak práve preto ľahko pochopíš a je ti pochopiteľná táto moja otázka!

— Divné, divné, Agáta.

— Pod slovom divné, skrýva sa komplex nevyriešených otázok! — odpovedala chytro Agáta. A týmto komplexom je uzol príčiny, pre ktorú som sa ťa tak spýtala. Pracuješ s Larnom?

— Ja ťa nepoznávam, Agáta!

— To je vedľajšie v tejto chvíľke. Odpovedz mi na tú otázku priamo bez akejkoľvek inej tézy, ktorá by snáď ti v tomto momente napadla.

— Nie. Nepracujem s Larnom. Ale na čom by som mala s ním pracovať?

— Irena! Vystriham ťa pred tým človekom! Prišli ste do Lubochne ushovorení, alebo náhodou?

— Náhodou, Agáta!

— Skoro sa mi nechce veriť takej náhode! Ach, Irena, ako je mi ľažko sa ťa takto spýtovať! Ved’ musíš pochopit, že nechcem ťa stratíť. A tiež nechcem, aby si bola ty stratená!

Irena vzala jej ruky do svojich.

— Vrav, Agáta! Čo je v tom? Vrav! Teraz, alebo nikdy: Povedz, prečo sa Larn zaujíma o vašu rodinu?

Irena vysela jej pohľadom na rtoch.

— Irena . . . — začala Agáta ticho. — Je to len . . . je to len . . . Ah, není možno ti to tak ľahko povedať! Nechcem ťa pokladať za zlomyseľnú a za vypočítavú. Pohovorím si s otcom a o ďalšom sa rozhodnem s ním. Keď chceš príď dnes k nám do vily! Čakám ťa o pol ôsmej večer. Vyholovuje ti ten čas?

— Vyhovuje. Pridem!

Agáta bez ďalšieho, mlčky odišla.

XIII.

To, čo sa robilo vo vile Agáte, bolo predmetom Marvanových úvah. Videl v ten večer íst do vily Irenu, ktorú Agáta čakala pred bránou.

Marvan usudzujúc, rozhodol sa urobiť prvý krok k rozjasneniu tejto veci. Bolo skoro pol desiatej večer, keď sa dostal do záhrady vily Agáty.

Pri okne rástla mohutná svrčina, na ktorú sa vyškriaabal, hľadiac škárou popri záclone, nepriliehajúca na kraj okna.

Vo vile bolo ticho.

Zrazu nastal prenikavý desný výkrik.

Marvan s určitosťou vedel, že to vykrikla Irena Bonátová. Hneď nasledoval ďalší, pričom sa zdalo, že krik sa približuje, že kričiaca uteká chodbou vily.

Jeho predpoklad sa splnil.

V nasledujúcom momente sa dvere prudko rozletely a Irena vybehla ako pološialená z vily. V jej tvári, ktorú Marvan zazrel na chvíľočku, sa zračila neopísateľná hrôza a strach.

Za ňou vyšla Agáta.

— Irena! — volala tlmenie Agáta. — Spomíňaj sa!

Ale Irena utekala záhradou ako smyslov zbavená. Vtedy za záclonou videl Marvan dve postavy... Jedna, ako mysel, bola starého profesora a druhá Agátina, ktorá sa na moment vrátila do vily. Medzi tieto dve postavy, vhusila postava — tretia.

Agáta potom vybehlá von, držiac v ruke vreckovú svietilňu. A aj kabát mala hodený na seba. A tá tretia postava, tá sa pohybovala sem-ta.

Marvan sa spustil so stramu a šiel poza stromy za nimi. Zastihol ich na konci záhrady, pri zadných dverách, kade Irena chcela sa chytrou dostať do hotela, lebo odtiaľto viedol chodník, deliaci sa na dve strany; jeden viedol k vile Kovalského a druhý do hotela.

— Irena! — počul Marvan Agátu vravieť. — Neboj sa! Vidiš, v akom prostredí žijem... I ja som sa tak zlakla. Je to len chvíľkový ľak, ktorý prejde! Pod', vráť sa medzi nás... Ten tretí keď ozil, prešla ma podobná hrôza, aká prešla teba! Pod', vráť sa. Už v bratislavskej vile žil ten tretí... A teraz žijeme tu s ním, môj otec, a on... ten tretí! Ved' ako inak by ho mohla nazvať? Len krátko a vecne: Ten tretí! Pod', vráť sa! Irena!...

— Nie, nie, nemôžem! — odporovala Irena predchnutá hrôzou.

Irena vrátila sa do hotela temer útekom. A Agáta mlčky ju pozorujúc, vrátila sa záhradou do vily.

Od tej príhody sledoval Marvan so zvýšenou pozornosťou vilu Agátu. Vo vile, keď predtým v oknách bola tma, cez noc sa teraz ustavične svetilo, i keď svetlo bolo tlmené záclonami. Bolo isté, že vo vile sa čosi robí.

Irenu potom od toho dňa nevidel Marvan so párom dní. A predsa bola v Lubochni. Túlala sa lesom. Potom doštala vyrozumenie od Remira, že sa musí schádzať s Larnom. Robila to tak automaticky, bez záujmu, ako bábka, ktorá je vedená inou, cudzou mocou. A Larn, nič netušiac, stačilo mu, keď sedel pri nej, i keď mlčala, alebo, keď prezerala módne žurnále. A medzitým sa svíjalo klbko protispionážnej siete.

Niekoľko dní po udalosti vó vile Agáte, sedela Irena vo svojej izbe, zaoberajúc sa možnosťou, zbaviť sa úlohy, ktorú Remir od nej žiadal, a zaoberala sa tiež Larnovou stálou prítomnosťou, i keď v poslednej dobe badala na ňom silný nepokoj, dostala telegram, ktorý v chytrosti myšlienky prečítala: Príďte večer. Váš otec fažko nemocný. Remir.

Irena chytro porovnávala túto skutočnosť. Dotkla sa myšlienkami hodiny odchodu večerného rýchlika. Bolo to o necelú polhodinku. Sbalila temer bezmyšlienkovite svoje veci, vyrovnala účet a večerným rýchlikom odišla z Lubochne, nestáčiac o tom vyrozumieť ani Agátu a na Larna celkom zabudla.

V ten večer, keď Irena sedela v rýchliku, uháňajúcim do Bratislavu, Marvan, len čo sa zažlo svetlo v izbe vily Agáty, nepozorované sa dostal do záhrady a na svrčinu, ako onej noci.

Opäť videl tri postavy. Ten tretí sa prechádzal sem-ta. Na chvíľu zastal. A v salóniku sa ozvaly hlasy.

Agáta vyskočila zároveň so svojím otcom. Profesor vzal pušku, ktorá visela na stene predsieni, psi sa vyrútili do záhrady za neustáleho profesorovho volania:

— Lord, Alica, hľadaj!

S ohlušujúcim brechotom, ako divi, rozbehli sa záhradou, zatiaľ sa Marvan s napäťom držal na vtvách starej svrčiny, pozorujúc psov, ako sa snažia šialene vykonať rozkaz starého profesora, ktorý ich s puškou v ruke nasledoval.

Marvan nepochyboval ani minútu o tom, že psi ho nájdú. Snažil sa len vyššie dostat na svrčinu, aby ho hneď nezbadali.

K tomu však nedošlo. Nemal kedy. Lebo psi, len čo pribehli k bráne, odtiaľ rovno, řuchajúc pyskami po žemi, rútili sa k starej svrčine, kde s brechotom vyskakovali na strom, snažiac sa dostat hore.

— Tu je! — skričal profesor. — Tu je, — a namieril.

— Otče! Daj pozor! — zvolala Agáta úzkostlivu.

Ale výstrel zaznel. A Marvan, stratiac rovnováhu, spadol so stromu. Psi sa momentálne rozbehli, ale Agáta skočila medzi ne.

— Lord! Alica! Preč! — kričala.

I profesor ich začal odháňať.

— Len Lorda preč, otec! Hrdlo mu prehryzne! Aby sa mu dačo nestalo! . . .

— Ved' som naň nemieril, — ospravedlňoval sa profesor. — Len konár, ktorého sa držal, som zasiahol a ten sa odlomil.

Marvana vniesli do vily. Pádom sa len omráčil. V predsieni ho dali na diváň a Agáta mu podala kalíšok koňaku.

Ked' profesor videl, že sa preberá z mrákot, zmizol za dverami, kde bol ten tretí . . . Marvan sa rozhliadol po izbe.

— Prečo ste prišli? — šepla Agáta. — Nevystrihalasom vás? Nepokladali ste to za vážne upozornenie?

Profesor sa vrátil zpäť.

— Agáta! Ty si niečo vravela?

— Ale, otče! Ako by som mohla?!

— Vedť to! — povedal profesor a obrátil sa k Marvanovi. — Ako ste prišli na myšlienku, vyškrabat sa na svrčinu? Povedzte!

Marvan mu chcel odpovedať, ale profesor nečakal. Utiekol do izby, kde bol ten tretí, z ktorej sa len pred chvíľou vrátil.

Odtiaľ bolo počuť:

— Je to podivné... Kto je ten tretí?... Aká je chutná!... Oči má také naľakané... Agáta sa volá. Veľmi milé meno!...

Marvan sa potom spýtal Agáty:

— Kto je ten tretí?

— Ako to viete?

— Videl som tri postavy. Vás, otca, a toho tretieho.

Kto je to? Povedzte!

— Ticho! Nemáte práva ani myslieť, nie to ešte hovoríš, lebo ten tretí vie, čo myslíte! — odpovedala Agáta.

— Čože? Ten tretí?

— Nemyslite!

Profesor sa vtom vrátil.

— Vy ste inž. Marvan, z Bratislavы?

— Hej. Ako to viete? — žasol Marvan.

— Na tom nezáleží. Môžete odiť. Ale vás upozorňujem: Nepríďte sem viac. Inak neručím za psov!

Marvan si s námahou stal na nohy a sprevádzaný Agátou vyšiel. Agáta ho odprevadila až k bráne vily.

— Nič som nepočul, — myslel si Marvan. A tie isté slová sa ozvaly v salóniku.

Marvan potom nahlas povedal:

— Vy sa bojíte! Už vo vašom liste som vycítil váš strach! Nechápem toho starého profesora, ako vás mohol pripútať k sebe. I keď je to váš otec! Aké veci len robi! Povedzte. To by som chcel vedieť. Musím sa o tom dozvedieť.

Agáta odvetila:

— Čo vás do toho?
— Chcem, aby ste .
— Čo chcete?
— Nesmiete žiť v takom nebezpečenstve, v akom žijete!

Smiala sa:

— Aké nebezpečenstvo? Povedzte!
— To, čo ste mali na mysli v liste!
— Nič som nemala na mysli! — odpovedala odmietavo a prudko Agáta.
— Mne nič nevyhovoríte! Bojíte sa. A radi by ste sa vymanili z toho, čo obklopuje vášho otca.

Agáta sa zasmiala.

— Smejete sa? Ale váš smiech nie je ozajstný! — vybuchol podráždene. — Chcete svojou obeťou zastrieľ čudáctvo svojho otca! Nič viac a nič menej! Možno je to ešte horšie a nebezpečnejšie!

Zasekla bránu.

— Už dosť! Nechcem ani slova počuť.
— Agáta! — oslovil ju krstným menom a chytil jej ponad mrežky ruky za zápästie. — Nebuďte takou! Vy mi musíte rozumieť! Nie ste mi ľahostajná. Stali ste sa

mi drahšou, ako som zprvoti mysel. Vaše oči sľubujú od-
danosť, i keď je v nich prísna hrdosť. Neodchádzajte!

— Pusťte ma, — zažiadala a vymanila ruky z jeho.

— Musím sa s vami ešte porozprávať. Musím sa s vami
zajtra sísť.

— S nikým sa neschádzam, — odvetila.

— To vám váš otec zabraňuje. Bojí sa, viem, tuším
to, že on vám zabraňuje a prísne vás drží, aby sa nič ne-
dostalo na svetlo, čo vzišlo z jeho čudáctva!

Smiala sa zasa. Bol to smiech Marvanovi veľmi pro-
tivný, provokatívny. Urobila sa ako by nerozumela čo
vraví, smejúc sa, povedala mu:

— Prečo by mi mal môj otec zabraňovať? Aké čudá-
ctvo? Nikto mi nezabraňuje! Je to moje vlastné rozhod-
nutie a moje vlastné stanovisko: s nikým sa neschádzam
ani zajtra, ani pozajtra. S Bohom!

Odchádzala chytro s hlavou vztýčenou, hrdá a odmie-
tavá. Za ňou sa plazil jeden zo psov.

Ivan Marvan zostal chvíľočku pri bráne. Dvere vily
sa zavrely. A vonku ztichlo. Pozrel sa na okno.

Ten tretí sa prechádzal zasa po izbe.

XIV.

Rýchlik Prešov—Bratislava prišiel do Bratislavu s pol-hodinovým oneskoreneím. Prúd ľudí, vyhŕňujúci sa s vozňov, utvoril miešaninu postáv, každá s iným cieľom a s inými úmyslami prišla sem.

Silueta bratislavského hradu černela sa v diaľke ako nejaká obluda noci. Rachot električiek a klaxonov aut, vtieral sa do myšlienok a rozbíjal sa o hrany stien domov s dutou ozvenou.

Irena Bonátová dala sa dovezť domov autom. Šla plná napäťia a neopísateľnej nedočkavosti. Myšlienky na Lubochňu a na svoje poslanie, pre ktoré ta šla, vírily jej v hlave a najviac ju znepokojoval telegram, ktorý prečítala cestou najmenej desaťráz. Meno Remirovo znelo jej v sluchoch v akomsi monotonnom súzvuku, osoba jeho zdala sa jej vzácnejšia a bližšia. Taká starostlivosť o jej otca s jeho strany vyznela u nej ako najhlbší cit, ktorý v tejto chvíľke cítila dvojnásobne. Bol preplnený hĺbkou, dôverou. Skúmať ho, a kryštalizovať, znamenalo prijať ho a priznať sa k nemu s oddanou otvorenosťou. A to so svojej strany v tejto chvíľke, plnej roztrieštených a nedopl-

nených dojmov, nemohla urobiť. Krátkosť času, rýchlosť auta, a napokon prenikavé škrípanie brzd, bolo mocným momentom k chyteniu sa príčiny svojho príchodu.

Vrhla ustarostený pohľad na okno otcovej spálne, zastretnuté žaluziami a len slabý nažltkastý svit sa predieral cez škáru rolety.

Prudko a dlho zazvonila.

O chvíľku prišla otvoriť služobná.

— Ako je otcovi? — spýtala sa chytrou, vrútiac sa dnu. Služobná, nechápavo sa tváriac, nevedela čo má povedať.

— Ako by malo byť? — zvolala prekvapene. — Ešte sú hore. Iste čítajú! — vhŕkla tie slová do škripotu dvier.

— Je mu niečo lepšie?

— Lepšie? Ved' mu nič nie je.

Pán Bonát, počujúc Irenin hlas, vyšiel v župane do predizby.

— Ty si sa vrátila? Ved' si vravela, že zostaneš v Luhobni najmenej dva týždne! Aspoň som tak predvídal

— Ty si zdravý?

— Čo by mal byť chorým?

— Ale, ved', otecko, — bozkávala ho. — Pán Remír mi poslal tento telegram. Oznamuje mi v ňom, že si ochorel.

Klenotník prečítał telegram a zasmial sa.

— Tomu nerozumiem, — povedal, zvážniac náhle, dodal: — Nechápem, ved' mne nič nie je. Chuderka, Irena! Dieťa! — poľutoval ju, dojatý jej strachom. — To ťa ten dobrák Remír naplašil.

Otcov smiech pôsobil blahodárne na Irenine nervy. Spustila sa do kresla v otcovej spálni a hlavu si dala do dlaní.

— Dieťa, ty si sa zmenila! — povedal klenotník Bonát

starostlivo, kľazajúc po nej pohľadom, v ktorom bolo toľko pátravosti.

Zdvhla sa.

— Musím k Remirovi, — povedala.

— Ale teraz v noci? Teraz len nepôjdeš k nemu?

— Musí mi to vysvetliť.

— Nerozumiem, prečo by si to nemohla odložiť na zajtra. Ved' je temer polnoc. Kto vie, či Remir nemá službu. Prípadne môžeš ho zavolať telefonicky.

Avšak z úradu sa dozvedela, že Remir je v tomto čase mimo Bratislavu, kde, nik nevedel jej v úrade povedať. A potom, ani nebolo možno. Jedno bolo isté, Remir žiadny telegram neposlal.

Kto teda poslal telegram?

Spustila sa do klubovky, húževnate rozmýšľajúc. A za chvíľočku usilovného hľadania, spájajúc nitky, osoby, záujmy, pred jej očami vyrástla tupá bezvýrazná osobnosť Larnova.

Temer skríkla, keď si túto lož a podvod uvedomila. Čo sa teraz môže v Lubochni diať vo vile Agáte? Či neboli to len manéver s jeho strany dostať ju preč z Lubochne?

A v tú chvíľu v Lubochni vo vile Agáty, — ten tretí zastal za záclonami. Hned sa otvorily dvere a Agáta s otcom vyšli do záhrady, nasledovaní tretím...

Ten tretí bol postavou silný mužský, podobajúci sa nemotornému chlapovi. Kráčal pomaly, z kroka na krok, zanechávajúc pri každom pohybe tlmený zvuk, podobajúci sa fažkému oddychovaniu.

— Dogy preč! — zvolala do toho Agáta tónom, v ktorom sa odrážala hrôza. — Veď sú v záhrade, otec!

Hlas zarezal sa do tmy a zanikol bez ozveny v korunách svrčín lubochninských lesov.

— Nech sú tu! — odvetil starý profesor. A zasmial sa od tmy. V jeho očiach vzhlíkol oheň akejsi náruživej radosť z pohľadu, ktorý sa mu naskytol hneď v zápäti.

Lord a Alice vybehli z húštiny a s ohlušujúcim brechotom vrhli sa na tretieho. Boj, ktorý nastal medzi psami a tretím, bol bojom medzi životom a smrťou. Na strane psov bojoval život a na strane tretieho mŕtva hmota, smrť železa a ocele, oživená myšlienkou . . .

— Zabije ich! — skrikla Agáta.

— Nech ich zabije! — zasyčal starý profesor. — Beštie!

A s pýchou sa díval na toho tretieho, ako mlčky bez námahy odráža útoky v prítomnej chvíli priam zdivenných dog.

— Zab ho! Zab ho! — kričal profesor.

Dogy posmelené týmto výkrikom náruživosti, zdively ešte viac. Aj so strany tretieho staly sa útoky a odrazy prudkejšie a priamejšie.

Naraz Alice bolestne zavyla a odbehla na bok.

— To som nechcel! — prehovoril tretí.

Agáta vedela, že to povedal jej otec. S hrôzou sa odvrátila a utekala do svojej izby.

V izbe bola tma. Keď Agáta vošla, operala sa o dvere a oddychovala. Bojovala sama so sebou, hľadajúc ďalšiu silu a odvahu. Hľadala uspokojenie oddych mozgu.

Potom čistočne uspokojená rozsvietila.

Sotva sa tak stalo, prenikavo skrikla. Oknom v tom momente vhupal niekto do izby. Poznala ho. Bol to Larn.

— Nechcel som vás nastrašíť, — povedal a kráčal k nej.
— Irenu som konečne dostal z Lubochne. Nepracuje so

mnou, ako ste si mysleli, ale s — Remirom! A teraz, dnes, lebo nikdy: chcem plány týkajúce sa toho všetkého a najmä toho tretieho!...

— Nie! — skrikla. — Nikdy!

— Nemám kedy jednať, lebo do rána musím byť za hranicami! Všetko som položil na jednu kartu — povedal dôrazne Larn. — Viete o mne príliš mnoho, aby bolo možno urobif nejaký ústupok pre zajtrajší deň.

Priblížil sa k nej.

Agáta ho s hrôzou videla pristupovať krok za krokom. Citila takú úžasnú slabosť a vyčerpanosť po dnešnom dni. Teraz prišla ešte aj táto príhoda.

Larn. Ako sa bála toho človeka. Ujsť už nemohla. Aby zachránila to, po čo prišiel, bolo treba zavolať toho tretieho.

Jej myšlienka, v ktorej prichádzala záchrana, dotkla sa toho tretieho, ktorého prijmanie rozkazov sa skrížily a ktorý rozkaz bol silnejší, ten prevládal. A starý profesor s úžasom zistil, že tretí kráča do vily, odraziac posledný útok Lordov s takou prudkosťou, že i Lord mal toho práve dosť.

Tretí, oddychujúc fažko kráčal predsieňou ku schodištu, ktorým sa šlo k Agátinej izbe.

Vtom zastal.

Agáta sa schúlila na zem. Ako podľatá spadla. Stratila vedomie. Larn prešiel popri nej a vysiel do chodby, chcejúc sa dostať do profesorovej pracovne.

Profesor, cítiac Agátinu neprítomnosť, zvolal:

— Agáta! Agáta!

Avšak nik sa neozval.

Larn, ktorý bol vtedy na ceste chodbou do profesorovej pracovne, cúvol pod týmto výkrikom. Videl profesora stáť uprostred siene. Obrátený bol bokom. Ale jednako, i keď ho Larn poznal, mýlil sa. Lebo to neboli profesor. To bol ten tretí.

Larn pod dojmom tohto stretnutia zastal na chvíľu, hoci vedel, že treba rátať s každou sekundou.

Vošiel chytrou do profesorovej pracovne a rozhádzal všetky spisy, až našiel spis: ten tretí...

Vzal ho chytrou pod pazuchu, presvedčiac sa predtým, či obsahuje aj plány a podrobný popis sostavenia. Spis bol v kartónovej obálke, sviazaný dvoma šnúrami. Potom sa poobzeral po miestnosti, ktorá ho udivovala rôznymi malými technickými zázrakmi, lebo rozličné súčiastky, majúce istý význam, mohol nazvať len zázrakmi. Tento pohľad do zlomku profesorovej práce vzbudil v ňom neopísateľnú zvedavosť.

Predovšetkým ho upútal malý aparát, podobný rádiovému prijímaču, ktorého gombík ked' otočil, rozžalo sa v ňom svetlo a ozval sa hlas:

— Otec! Otec! Larn je tu!

V hľase poznal Agátu.

Naľakaný obrátil gombičku a utekal chytrou ku dverám, lebo v priesieni sa ozval druhý hlas:

— Otec! Otec! Larn je tu!

Larn s hrôzou zistil, že to vraví ten, čo stojí v priesieni, ktorého pokladal za profesora a ani trochu netušil, že je to ten tretí...

Profesor Topoľ, počujúc hlas, vyskočil z lavičky, ktorá bola predodvermi a vbehol do priesiene.

— Agáta! — zvolal.

Agáta sa ozvala ústami toho tretieho:

— Otec! Otec! Larn je tu!

Larn cúvol so spismi toho tretieho nazpäť do profesorej pracovni a otvoril oblok. Chcel vyskočil, ale len potom si uvedomil, že pracovňa profesorova sa nachodí vo vežičke, odkiaľ vyskočenie nebolo možné.

Vrátil sa preto rozrušený na schody, ktorými na veľké prekvapenie videl vystupovať domnelého profesora.

Ale zazrel aj profesora. Šiel za tretím... Situácia pre Larna stávala sa čoraz hroznejšia, ak chcel vziať spisy a sám sa zachrániť.

Ten tretí bol už hore. Larn cúvol pred ním do profesorej pracovne a vytiahol zbraň. Nazdal sa v momente, že je to niektorý profesorov priateľ, alebo spolupracovník.

Vystrelil.

Tretí sa rozosmial. Larnovi prešiel mráz telom. Bol to smiech tak hrozný, znel priškrtené, zadŕhavo, že Larn na moment priam zmeravel.

— Na mňa môžte strieľať! — kričal škrekľavo a smial sa oným odporným priškrteným smiehom, naháňajúci Larnovi meravú hrôzu.

Larn vystrelil druhý, tretí raz. Ale ten tretí sa len stále rehotal. Larn bol v pomykove. Nevedel, čo chytro spraviť. Spisy, týkajúce sa toho tretieho, držal v ľavej ruke a v pravej zbraň. Ked' ten tretí vyšiel až k nemu, Larnovi vyšly oči priamo z jamôk. Nikdy nevidel takú odpornú tvár, akú mal tento profesorov spolupracovník.

— Larn!! Hahaha! — zasmial sa profesor zároveň s tým tretím. — To je ten tretí! Vidíte ho! — ukazoval na něho — Vidíte ho! To je ten tretí!

Profesor nadšený odbojom tretieho, ktorý vydržal všetky tri rany bez najmenšej poruchy, predišiel tretieho, nedabajúc na nebezpečenstvo z Larnovej strany. Smial sa, ukazoval na tretieho:

— Vidíte ho! To je ten tretí!...

Larn rozčúlený a vzrušený, starého profesora odsotil s takou surovosťou, že stratil rovnováhu a skotúlal sa po schodoch, poudierajúc si hlavu, ostal ležať na zemi.

Agáta, preberúc sa z bezvedomia, práve vtedy otvorila dvere na svojej izbe.

— Otec! Otec! — kričala. — Larn je tu!

Profesor zdvíhol hlavu, zasyčal:

— Špión! Špión! Zradca!

Larn chcel prejsť okolo tretieho, ale Agáta, zbadajúc spisy v jeho ruke, dotka sa myšlienkovou tretieho, ktorý prudkou ranou srazil Larna a vytrhol mu spis.

Larn sa zdvíhol a bol na rozpakoch. Zbraň mu vypadla na zem, spadnúc dolu schodmi do predsiene. Vtom tretiemu vypadly spisy z ruky. A Larn po nich znova chmatol. Nestarajúc sa o okolie, pustil sa predsieňou na útek.

— Lord! Alice! Lord! Alice! — zvolala Agáta a utekala dolu schodmi. Tam na zemi narazila na otcovo telo. Chydák, ležal na zemi, stonajúc.

— Otec! — zvolala Agáta ľútostivo a pomohla mu postaviť sa na nohy.

— Chod za ním. Poštví psov. Musíme ho dostať.

Vtedy ing. Marvan, ako obyčajne, chcel sa dostať do vily Agáty zadným vchodom záhrady. Ale psi ho zbadali.

Počujúc však krik z vily, vyzeral na vchod, z ktorého videl vybehnúť postavu, o ktorej nevedel, že je to Larn. Súčasne zaznel aj Agátin krik a volanie na psov. Psi sa

obzreli, ale nereagovali na Agátino volanie. Pravdepodobne predpokladali, že jej rozkaz sa týka Marvana. Preto zúrivejšie dobiedzali na plot záhrady, za ktorým stál.

— Lord! Lord! — zaznel potom Agátin hlas. Agáta utekala záhradou. Psi sa rozbehli napolo k nej.

— Lord! Alicia! Chyťte ho! Tam je! — ukazovala za Larnovou postavou, ktorý sa motal sem-ta. Zrejme nemohol potrafiť k dvierkám.

Napokon dostal sa k plotu, ktorý chcel preskočiť. Avšak za svojimi päťami kohosi cítil. Bol to Lord, ktorý ho zbadal v poslednej sekunde.

Lord sa vymrštil, zdrapil Larna za kabát vo chvíli, keď z polovice bol už na druhej strane. Kabát sa roztrhol a spisy vypadly na zem, avšak na druhú stranu záhrady. Larn mal možnosť ich ešte vziať, ale zmätok bol pre neho príliš veľký a nemal na to dosť času, zisťovať skutočnosť, lebo prvou jeho myšlienkovou bola záchrana samého seba.

Agáta prepchala ruku cez škáru plota, vzala spisy, ležiace tesno pri plete a schovala ich k ľadákom. Vtedy blízko zahučal motor auta a ostré svetlo vyrazilo krážom cez tmu z húštiny.

Marvan Larna osvetil. Vtedy ho poznal. Auto sa vyrútilo na hradskú šialenou rýchlosťou. A jeho hukot zanikal v diaľke.

Nastala tichosť.

Marvan stál za chvíľu udivene, neschopný srovnať udalosti do klbka, ktoré by bol pochopil a ktoré by bolo osvetilo príčinu Larnovej nočnej návštevy vo vile Agáte. Záhradou utekala Agáta k svojmu otcovi, ktorý stojac medzi dvermi vily, držal si hlavu.

Za ním stál ten tretí...

XV.

Prvá noc, ktorú strávila Irena Bonátová po svojom príchode do Bratislavu, bola nocou úmorného premýšľania, v ktorom sa snažila vhĺbiť čo možno najviac do udalostí posledných dní, v ktorých mala nenazdanú účasť Remirovým prispením.

Predovšetkým Larn bol jej pred očami ako dobrodruh, s ktorým nutno rátať a s jeho intrigami narábať ako s predloženou figúrou na šachovnici.

Spomínala pri tej príležitosti Remirov náhľad na povolanie protispionážnej služby a odsúdila Larnove chovanie ako dosť nízke, cynické a nedôstojné. A akže ani k nej nemal ohľad, jeho hra bola v tejto chvíli najmakateľnejšia, aby Irena pochopila dostatočne svoje postavenie s vedomým sily a oprávnenosti zaujať protivné stanovisko.

O Remirovi sa nič bližšieho dozvedieť nemohla. Rozhodla sa predovšetkým k prehliadke Larnovho bytu, v ktorom hľadala kľúč a zároveň sieť, v ktorej by Larn zaviazol.

Ale Larnov byt, skladajúci sa s dvoch izieb, našla temer neporušený. A nič nenasvedčovalo Larnovmu odcho-

du, alebo aspoň bližiacej sa nejakej príprave, nasvedčujúcej odchodu za hranice. Taký bol dojem z prvého pohľadu. Paklúčom podarilo sa jej otvoriť aj Larnov písací stôl, v ktorom však našla jednu pištoľu a ďalekohľad.

Pri písacom stole bol kôš na papier, v ktorom boli dva roztrhané listky. Jeden bol roztrhaný na kúsky a druhý len čiastočne. Irene dalo hodne práce poskladať tieto lístky a polepiť ich na kus papieru, ktorý našla na písacom stole.

Vtedy v podvedomi vycitila, že vonku zastalo auto, a že ktosi ide hore schodami. Ani zdania nemala, že je to Larn.

Len keď vstúpil dnu a stáli zoči-voči, uvedomila si svoju vysokú hru. Na jeho zaprášenom kabáte bolo vidieť, že cestoval celú noc, prekonávajúc ďalekú cestu. Irena si toto v rýchlosťi uvedomila v momente, keď Larn spustil pohľad na polepené lístky, ležiace na stole a na otvorenú zásuvku písacieho stola, z ktorého hľadela pištoľa.

— Hráte vysokú hru! — vmielol jej do očí. — A nebezpečnú. Tuším, že si to ani neuvedomujete! Podľa všetkého, krása ženy je dobrá i pre protispionážne oddelenie ministerstva zahraničných vecí! Človek nevie, kde-čo môže k takému zamestnaniu pomôcť!

Za reči strhol telefónny aparát a rozbil ho. Irena dívala sa na neho zprvu prestrašene a udivene, čudujúc sa, kde sa tu náhle vzal a tiež jeho rečiam, ktoré jasne vravely o prehľadnosti jej postavenia.

Videla ho ísť k zásuvke písacieho stola, ktorú odomkol a vybral nejaké dokumenty.

— Nenamáhajte sa, sú to pasy, — povedal jej, vidiac ju hľadieť na pepiere. — Pasy na rôzne mená, ktoré keby

ste videli, aj tak by ste tým Remirovi neposlúžili! A nemajte obavu, nič vám neurobím. To je moja slabosť voči pekným ženám, akou nesporne ste, Irena! Dodnes som vás vždy ja vyhľadával. Tentokrát túto starosť nechám vám. Dúfam, že budem hoden vašej námahy.

Po týchto slovách skočil ku dverám, zamkol ich a do kľúčového otvoru vložil patentný nedobýjač. Irena si len vtedy uvedomila, že je sama. Vonku zahučalo auto, hukot ktorého vzdialoval sa jeho odchodom.

Šla ku dverám len v akomsi podvedomí nedôvery. A oprobovala kľučku dvier. Stisla ju a chcela dvere otvoriť. Ale nedaly sa. Rolety boli spustené a zamknuté. Ešte šťastie, uvažovala, že svetlo má tu. Inak by bola ako v temnici.

Sklúčene si sadla za stôl a presedela tak dlhú chvíľu, až sa napokon spamätnala a začala uvažovať, ako sa dostat z izby. Dlhá doba prinútila ju zaoberať sa dopisníčami, ktoré našla roztrhané v koši na papier, a teraz umne poskladanými a polepenými na papieri.

V jednej dopisnici stálo:

Čakám sľubné. Odmena syr a oštiepky, pravdaže v zlate. T.

V druhej stálo:

Výstup je namáhavý. Ale čakáme vás. T.

Obsah lístkov Irenu sklamal. Zostala sa dívať na ne chvíľu temer bezmyšlienkovite, až ju pohľad, vpíjajúci sa do posledných riadkov, týkajúcich sa príslubu zlata, oživil, a spokojne si sadla za stôl, dala sa do ďalšieho hľadania.

XVI.

Ing. Ivan Marvan sa vrátil do Bratislavu nasledujúci deň po udalostiach vo vile Agáte. Vedel, že len svojím vlastným pričinením príde na koreň veci.

Útek Larnov z Lubochne za takých okolností bol mu k nepochopeniu. Večer ešte hľadal Irenu, ale keď sa dozvedel, že aj ona odišla, videl v tom nepriamy dohovor.

Odpoved na všetko musi mu dať buď Irena Bonátová alebo Larn. Do Bratislavu prišiel večerným rýchlikom. Dal sa zaviesť k Larnovmu bytu, kážuc šoférovi zastať opodial, lebo zbytok cesty chcel urobiť peši.

Cestou sa dohadoval, či Larna nájde doma a akým úskokom by mal ísť na neho, aby dostal, čo chcel.

Opatrne stisol kľučku dveri, presvedčiac sa predtým, že v izbe sa svieti. Cez škáru videl svetlo. Ale súčasne ho táto skutočnosť pomiatla, lebo v otvore zbadal nedobýjač.

Kľučka tlmenie cvakla. A chvíľku bolo ticho. Potom zreteľne počul kroky. Marvan napäť sluch a priložil ucho ku dverám.

Zdaľo sa mu, že kroky stíchly tesne pri dverách. Opatkoval stisnutie kľučky. A čakal.

Irena počúvala. Opatrné stisnutie kľučky dvier Larnovo bytu a tichosť, aká potom nastala, vravela o akomsi náznaku, ktorý sa dá momentálne ľažko uhádnuť.

— Kto je? — spýtala sa Irena.

Marvana ženský hlas zháčil. Najmä, keď mu bol hlas povedomý. Pochyboval, že by sa táto žena ohlásila, keby tam bola dobrovoľne. Alebo, keby jej vzťah k Larnovi neboli bližší ako priateľský. Usudzoval. Ohlásil sa vyhýbavo:

— Hľadám pána Larna.

— Kto ho hľadá? — ozval sa Irenin hlas.

— Jeho priateľ, Marvan... Inžinier Marvan... — povedal.

— Marvan... Inžinier Marvan? — zaznel hlas, Marvanovi povedomejší, ale ešte nie celkom jasný. — Ivan Marvan? — opakoval ženský hlas s akými vyčkávaním.

— Ano! — prisvedčil Marvan. Kde by som našiel pána Larna, vedeli by ste mi povedať? — pokračoval, vyčkávajúcim opatrným tónom.

— Možno by som vám vedela povedať, — povedala Irena. — Ale najprv... najprv by ste mohli otvoriť dvere. Ja som tu totiž v nedobrovoľnom väzení... Pán Marvan? Rozumeli ste ma? Som to ja, Irena Bonátová! Nebola som celkom istá, či ste to vy.

— Vy, vy slečna Bonátová? To je...

— K nepochopeniu, však? — dodala.

— Veru k nepochopeniu. Ale, žiaľbohu, nemôžem otvoriť dvere. V zámku je patentný nedobýjač. Musíte chvíľku počkať. Hned' sa vrátim.

— Rada počkám chvíľku, ved' sedim tu od predpoludnia. Dlhá doba, však?

— Dost dlhá, — prisvedčil ing. Marvan. A chytrou odchádzal. Začínať chápať, že Irena mala nejaký konflikt s Larnom, a že ich priateľské styky boli len naoko, pod rúškom akéhosi vzájomného poznávania. Ale pre akú príčinu sa dostala Irena do Larnovho bytu, to nemohol pochopiť, nakoľko jej odchod z Lubochne bol hlásený podľa záznamu v hotelovej knihe o niekoľko hodín prv, ako odchod Larnov, ktorého videl odchádzať autom samého.

Ing. Marvan, vrátiac sa z domu s potrebným náčiním na otvorenie dver čo možno najskôr, chápajúc Ireninu netrpezlivosť, ktorá priamo hraničila s jeho netrpezlivosťou, dozvedieť sa od nej aspoň niečo. Čakal vysvetlenie.

Ale, keď dvere boli otvorené, a Irena stála pred ním, nevedela Marvanovi vysvetliť, ako sa dostala do Larnovho bytu. Bolo pochopiteľné, že tu treba hlbšieho vysvetlenia, čo nemohla urobiť pri zamlčaní svojho tajného poslania.

— Prečo ste odišli z Lubochne? — spýtala sa ho, ako by toto bolo dôležitejšie. Napokon ing. Marvan mal dojem, že je pred vyšetrujúcim sudcom a nie pred Irenou, ktorá by pod touto okolnosťou mala byť dôvernejšou a úprimnejšou. Vedľ shoda udalostí vliekla ich temer jednou cestou.

— A vy prečo? — vyhŕkol.

Pozrela sa na neho. A Marvan mal mnoho príčin nedôverovať jej, najmä, keď miesto otvoreného stanoviska zaujala zdržanlivú pózu a jej tón zostal ďalej tónom vyšetrujúceho sudec.

— Pozrite sa, — povedal Marvan bezohľadne. — Vy ste tu a ja som tu. Vedľajšie, čo nás pohlo k odchodu z Lubochne. Chcel by som vedieť, ako ste sa dostali do bytu.

— Dvermi, — odpovedala Irena, čistiac si nechty.

— To je teda odmenou za vyslobodenie z nedobrovoľného väzenia? Keď tak myslíte, bude lepšie, keď sa o veci zmienim políciu . . .

Skočila.

— To neurobíte!

Marvan ihneď zaujal iné stanovisko. Rozhodol sa ist okľukou a diplomatickou cestou k jadru. Povedal podráždene:

— Vy teda viete o Larnovej nečestnej hre?

— Ja? O akej nečestnej hre?

— Čo hľadal vo vile Agáta včera v noci? A čo robil vo vile profesora, ktorého ostatne mám za čudáka . . . Robia sa tam čudné veci . . . Už váš výkrik tomu nasvedčoval.

Otvorenosť, s akou šiel, presvedčoval Irenu, že je viac informovaný o okolnostiach, do ktorých sa dostala temer tak isto ako on.

— Aký výkrik?

Nahol sa k nej a zašeptal tlmene:

— Báli ste sa! . . .

— Bááála? Čoho? — nechápala.

Nejasne jej riekol:

— Vy viete, koho ste sa zľakli.

— Neviem.

— Bojíte sa toho — tretieho!

Razom umíkla.

— Vy teda viete niečo o tom? — spýtala sa ho váhavo.

— Pozrite sa: Vy odpovedáte kúsavo a neochotne. Miesto toho, aby sme si navzájom kus svetla vložili do veci, vy hráte úlohu nevedomého dievčaťa, ktoré nevie, čo sa

stalo vo vile Agáte a čo a aké má v tom, alebo v onom priamy, alebo nepriamy vzťah Larn. Že je to vzťah nečestný, to viem! Že vás zamknul do svojho bytu, usudzujem, že ste sa mu stali nebezpečnou. A dohadovať sa s vami ešte ďalej nemám ani čas, ani chuf! S Bohom!

Obrátil sa a odchádzal.

— Neodchádzajte!

— Idem na políciu! — povedal.

Utekala za ním.

— Nechoďte! Vyబavím vec sama.

— Prečo?

— Neviem, akú úlohu hráte v týchto veciach v spojitosti s Larnom. Najmä, keď si spomeniem, že vaše styky s Larnom boli priateľské. Mohol by som sa domnievať, že ho zastávate.

— Mýlite sa.

— Mýlim? Tešil by som sa, keby tomu tak bolo. Ale nemám ani trocha nádeje, že je tomu skutočne tak. Aspoň vy tú nádej nevzbudzujete, prepáčte mi, že som tak otvorený!

— Konečne, oznámte to polícii, — povedala do toho. — Oznámili by ste len svojho priateľa.

— Priateľa! — zasmial sa Marvan. — Larn mi nebol niekdy priateľom v pravom slova smysle. Bol mi priateľom zo školských lavíc. A od toho času uplynulo desať rokov. Medzitým sme šli svojou cestou. Naše záujmy sa križovaly. Čomu sa venoval, neviem. Ale i keď mi bol priateľom, nemohol by ho ľutovať, ak sa venuje nejakej zlej veci. Podľa udalostí tak usudzujem! A mnoho okolností tomu nasvedčuje.

Irena sa dohadovala, či Marvan vraví pravdu a naopak. Marvan zase úchytkom ju pozoroval, ako sa tvári a nakoľko možno dôverovať jej sľubu, že pôjde na políciu.

Irena sa máličko pousmiala a podala mu ruku:

— Urobte, ako chcete, pán inžinier. Ale ja by som vám radila, aby ste týmto veciam dali pokoj. Čo vás je vôbec do toho? Ubezpečujem vás, že vec speje k rozuzleniu. S Bohom.

Rozišli sa na najbližšej križovatke ulíc, vzájomne si nedôverujúc. Takého rozídenia a rozriešenia z Ireninej strany nečakal. S jej radou prišly mu na um Agátine slová: Nepleňte sa do vecí, do ktorých vás nič nie je!

A skutočne, čo ho po tom všetkom?

Uspokojený, striedivo uvažoval bez prenáhlenia: Čo mu záleží na veciach odohrávajúcich sa vo vile Agáta? Či chce len uspokojiť sám seba?

Ak áno, nech teda ide vývin vecí svojou cestou a nech pritom zaujme stanovisko tichého pozorovateľa. Vedľ tým len splní Agátino želanie:

Nepleňte sa do vecí, do ktorých vás nič nie je!

Či nie sú to výstižné a srozumiteľné slová?

XVII.

I keď sa Marvan snažil byť len tichým pozorovateľom udalostí, predsa nemohol sa vyhnúť myšlienkam, dotýkajúcich sa vily Agáty a najmä jej obyvateľky.

Do Lubochne prišiel za ranného šera.

Na chvíľočku si ľahol, avšak sotva sa slnko dotklo hladiny vlniaceho sa Váhu, vstal s myšlienkami na Agátu.

V záhrade sa už preháňali psi. A medzi krovím, ktorými viedol chodník pozdĺž záhrady, zbadal farebné Agátine šaty.

Bola už na rannej prechádzke.

Rozhodol sa ísť k vile, chcejúc sa s Agátou porozprávať o veciach, ktorým hoci sa snažil vyhnúť, predsa nemohol. Cítil, že Agáta bude otvorennejšia a prístupnejšia. Vedľ predošlého rozhovoru, i keď bol zčiastky s jej strany odmiestavý, bol predzvesťou takéhoto vývinu.

Čím viac sa blížil k vile, tým viac rozoznával Agátu, stojacu medzi krovím na malej čistinke.

Napätie u neho vzrástalo. Hľadal vhodné slová, ktoré by mohol nadviazať k rozhovoru o predošej noci.

Agáta sa práve poberala do vily a aj jeden zo psov šiel za ňou. Keď sa Marvan približoval, druhý pes, ležiaci na čistinke, kde predtým stála Agáta, sa zdvihol, tlmenie zavŕčiac.

— Neodchádzajte! — povedal Marvan. — Rád by som sa s vami porozprával.

Chytila Lorda za ohlavok a zastala, hľadiac na neho. Marvan uhádol, že jej zostatie nebolo na jeho výzvu, ležieť i ona chcela niečo povedať.

Alica hlučne zabrechala a len na Agátin náznak zatichla a spustila sa do trávy. Lord stál pri Agátinom boku a řuchal do vzduchu, ako by vetril prichádzajúceho človeka.

Agáta pristúpila k plotu a chytrou sa ho spýtala:

— Kedy ste prišli z Bratislavы?

Marvan priamo úžasol. Prekvapením sa nemohol ani zmôcť na odpoveď.

— Čudujete sa, že to viem? — spýtala sa.

— A ako to viete?

— Viem to. Boli ste tu za záhradou, keď pán Larn bol vo vile. Vy ste to boli, čo ste ho osvetili. Však?

— Ale ako to viete?

— Boli ste u Larna?

Oči uprela naň a jej zvláštny pohľad bol ako by prosbou ale aj pripomienkou toho, čo mu povedala v prvých dňoch.

Marvan napochytre v duchu sháňal slová, ktorými by odhalil toho tretieho a všetko, čo súviselo s ním. V podvedomí cítil, že sa nemožno s ňou hrať na schovávačku. Pokladal ju za príliš inteligentnú a vopred vedel, že by prezrela jeho manéver a skôr by sa nedostal k ničomu, ako keď bude otvorené s ňou rozprávať.

— Nechcem, aby ste to považovali za dotieravosť, — povedal. — Ale musíte mi porozumieť: chcem vám pomôcť, ako to bude v mojej moci!

— Neodpovedali ste mi na moju otázku: boli ste u Larna?

— Bol som, — prisvedčil váhavo a dohadujúc sa, dodal: — Ale odkiaľ to viete?

— Viem to, — prikývla a čudne dodala: — Slovo prednesené v rozhlase sa nestratí. Ako sa teda môže stratiť myšlienka?

— Myšlienka? — žasol jej logike. — Čo má myšlienka spoločného so slovom? — spýtala sa jej.

— Ako by nemala! — povedala. — Veď je prvá ako slovo! Či u vás pride vopred slovo a potom myšlienka?

Za chvíľu sa díval na ňu a netrpeživo povedal:

— Rozprávate v hádankách!

Usmiala sa milo, skoro shovievavo.

— V hádankách? Vám to predsa musí byť jasné! Či to nie je srozumiteľné: Slovo je vždy druhé. A myšlienka je prvá! Keď sa zrodí myšlienka, po nej nasleduje slovo, alebo čin!

Úžasol nad jej filozofiou.

— Nevratte tak! Aspoň vy nie! To nie je pre ženu! Tuším v tom filozofiu vášho otca. Žena nemá filozofovať! Veda nie je pre ženu! Nenávidím ženy filozofky!

— Táák?

— Tak! Chcete sa schovávať za filozofiu a to vám roz-hodne nepristane! A ani vaše vnútro po tom netúži. Ste samotárka, lebo prijímate rozličné frázy! Pozrite sa na tú krásu okolo! Krásne hory! Žiarice slnko! Čistá, azúrovite čistá obloha! Smejte sa! Na vašich perách nevidno úsmev. Nič. Len chmúrny pohľad pred seba. Mňa neprekabáuite!

Chcem vás vyslobodiť z tohto pekla, z tejto mučivej samoty! Výhovorka na vedu... Nie, žiadna veda... Vy sa čohosi bojíte, čo je úsko spojené s vašim otcom, ktorého filozofia vám naháňa strach. Strach z neho, z jeho činov a strach zo seba samej!

— Dost! — prerusila ho.

Pokračoval:

— Ste záhadná. I vaše meno je záhadné! I vila vášho otca je záhadná! Čo je okolo vás, všetko je záhadné. I váš pohľad! I vy! Skrývať sa chcete za frázy vedy, ktoré tu neostoja pre čudné udalosti vo vašej vile. Ste ako sfinga. Ste ako z mramoru! Ste z kameňa! A to všetko pod vplyvom akýchsi záhadných vecí, ktoré sa tesne dotýkajú vášho otca! Ste pod jeho vplyvom! Čo vám rozkáže, to poslušne urobíte, i keby sa to protivilo zákonom!

— Ale, čo to vravíte?!

— Rozumeli ste mi, ako vidím!

Usmiala sa jeho vášnivým rečiam. Ale neboli to úsmev ozajstný. Bol stiesnený, vyumelkovany. Ale i tak musel priznať, že jej pristane.

— Máte len bujnú fantáziu! — povedala mu. — Prečo sa o to zaujímate? Čo sa konečne staráte do vily môjho otca a najmä do mňa?

— Agáta! — zašeptal vzrušene. — Vy to musíte vedieť! Nie ste mi ľahostajná! Váš osud je spojený — temer s mojím, tak by som povedal!

Zapýrila sa. Vtedy videl, že nie je ani z kameňa a ani z mramoru.

— Už som povedala, že bude lepšie, keď sa viac neuvidíme!

— Nevrvavte tak! To nehovoríte vy, váš cit, ale strach z otcových nárokov na vás, lebo stali ste sa mu nepostrádateľnou pri jeho takzvanom vedeckom bádaní, o čom však pochybujem.

— O to sa netrápte. A vedľajšie, či o tom pochybujete, alebo nie. Môj osud je dávno spečatený! Prv, ako ste prišli sem. A prv, ako ste došli k veciam, ktoré rozvírily vo vás divné dohady. Na veci sa nedá nič meniť. S Bohom!

Chladnosť jej slov ho priam zamrazila. Pozrel za ňou, ako kráčala chodníkom do vily.

Vtedy Marvan zdvihol zrak k oknu izby vo vežičke. Videl tam stáť starého profesora a pri ňom sa škľabil ten tretí ...

Marvan sa s hrôzou odvrátil.

XVIII

Nad Lubochňou sa vznášalo vojenské výzvedné lietadlo v nízkom lete.

Irena, sediac za pilotom, prezerala kraj. Z času na čas pozrela sa na rozložené lístky, ktoré našla v Larnovej pracovni v koši na papiere. Známky z lístkov boli strhnuté a na ich mieste rysoval sa plán miesta. Obidva lístky navzájom scelovaly plán, ktorý Larnovi bol istotne už známy.

Lietadlo odbočilo od Lubochne a letelo smerom na Žilinu. Neskôr sa vrátilo juhovýchodne a napokon pristálo v poli. Elena vystúpila a lietadlo odletelo.

Pokračovala horským chodníkom vyše hodiny. Vzdialenosť chaty „T“ sa zmenšovala. Irena ju videla. Stála v úzadí čistinky, obklopená hustým lesom.

Veľké „T“ bolo znázornené svrčinami.

Nezasvätencom nebolo to nijako podozrivé. Veľké „T“ bolo vidieť už z diaľky. O jeho vrchné rameno boli uviazané štyri kone. Nepokojne hriebly nohami a strihaly ušami. Niektoré sa vzpieraly. Bolo zrejmé, že neboli navyknuté na toto miesto.

Irena zastala a ľahla si do zoschnutej trávy, sústredene pozorovala chatu, ktorá mohla sa skôr vilou nazvať ako chatou. Už pohľad na ňu hovoril o vkuſe a majetnosti majiteľa. Mala reprezentatívny vzhľad. Mala šesť okien dopredu. Uprostred bol vchod. Nad dvermi visely mohutné parohy jeleňa. A na zábradliach drevených schodov sedely dva vypchaté hlucháne.

Irena vyčkala na tomto mieste až do večera. Sotmelo sa prv, ako sa nazdala. Lesom zavial chlad a podivne monotónny ſum húdly vetve a vrcholce svrčín, mierne sa poddávajúc nárazom večerného vetríka. Cítila chlad, i hlad. Uvažovala. V chate sa zažlo svetlo. Niektorí z koní zaerdžal. Irena chcela ísť k chate predovšetkým zo zadu. Chcela najprv zistiť, či nachodí sa tam aj Larn. Ale prv, ako sa zdvihla, niekde blízko nej zapraskala suchá vetva.

Ktosi musel byť nablízku.

Irena sa obzrela. Ale vzhliadla len do tmy. A keď sa lepšie rozhľadela, zdalo sa jej, že v tme rysuje sa tmavšia škvRNA od tmy, ktorá sa pohybuje. Áno. Nemôže sa myliť. Bola to mužská postava, bližiac sa s kroka na krok smerom k chate. Na moment zastala. Irena rozoznávala ju medzi tmou, chvíľami sa nazdávajúc, že to klam. Že to tieň niekorej svrčiny, alebo, že je to hustejší ker. Chvíľku bolo ticho. Nehlo sa ani steblo trávy.

V napätej tichosti Irena cítila, že je to nie monotónny ſum. Ani dych lesa — ale dych človeka, ktorý stál a ľažko oddychoval. Chvíľami dych bol tlmený, tichý, ale predsa zrejmý.

Mužský sa pohol. Irena sa pritisla lepšie k zemi, strežiac, čo bude ďalej. Mužský odbočil viac k nej. Irene tlklo

srdce kdesi v hrdle. Naznámy sa priblížil temer na dosah. Irena čupela v tráve, ani nehnúc brvou.

Naraz jej ten človek bol povedomý. Bol to — Remir.

Momentálne pocítila nesmiernu radosť z tohto stretnutia. Keď hľadala príčinu tejto radosti, nevedela naprehytre, či má radosť z jeho osoby, alebo zo svojho dôvtipu, ktorý ju priviedol na správny chodníček, vedúci ku chate „T“. Ale i keď mala dvojakú radosť, predsa nevedela pochopiť, odkiaľ Remir prišiel. Podľa čoho sa sem dostal.

Remir sa náhle obráti.

V ruke zaleskla sa mu zbraň. Mieril na ňu.

Jej radosť presahovala medze opatrnosti. Pohla sebou.

A tým sa prezradila. Šuchot zoschlej trávy a prudkejší dych, dotkol sa Remirovej ostražitosti.

— Pán Remir! Som to ja, Irena.

Jej šepot bol pre Remira nesmiernou úľavou. Skočil k nej, vzal jej ruky do svojich.

— Málo chýbalo, že som nestrelil! — povedal jej. — Kde sa tu beriete! Povedzte! Vedť prísť na toto miesto vyžadovalo pre mňa toľko námahy! A vy tu! A potom vraj, nehodíte sa na toto povolanie! Je tu Larn, neviete?

— Neviem. Ale istotne. Bol v Bratislave. Zamknul ma od svojho bytu, keď zistil, že som v službách protišpiónaže... Neviem, ako sa to dozvedel.

A rozpovedala mu v krátkosti posledné udalosti.

— Viete, čia je to chata? — spýtala sa ho.

Prisvedčil:

— Viem. Musíme pokračovať veľmi opatrne. Patri istému vyššiemu úradníkovi z istého vyslanectva. Bude dobre, keď sa priblížime k nej. Vy choďte s jednej a ja s druhej strany.

Opatrne sa priplichtili k stenám chaty. Kone pri veľkom „T“ nepokojne zaerdžaly. To prinútilo Remira vrátiť sa, len Irena nevenovala tomu takú pozornosť. Mala teda náskok pred Remirom. Hrozilo sice, že sa prezradia, keby niekto z chaty vyšiel. Ale nestalo sa tak. S náskokom získala obraz, ktorý sa jej naskytol, keď pozrela oknom, zastretým priesvitnou záclanou, do chaty.

Chata bola moderne zariadená. Nechýbaly ani pohodlné kulbovky. Steny boli vyzdobené kobercami a kožušinami. Usúdila v chytrosti, že v chate sú tri miestnosti.

Miestnosť, do ktorej nazrela, bola ako by predsieňou, zariadená pre väčšiu spoločnosť. Bolo tam šesť kluboviek a v rohoch pri širokom okne vpredu umiestené boli pohodlné otomany.

Uprostred bol okrúhly, dosť veľký stôl, nad ktorým visela petrolejová moderná lampa, svietiaca silným, jasným svetlom.

Okolo stola v klubovkách sedeli štyria mužskí. Troma sa dívala priam do tvári, štvrtý bol obrátený chrbotom k nej. Ale i tak ho poznala.

Bol to Larn.

Ostatných nepoznala.

Práve hovoril, živò gestikujúc. Jeden z mužských, vysokej vojenskej postavy, vstal a Larnovi čosi vravel. Irena potisla oblak, ktorý neboli zdnuky zavretý, len privretý. Počula:

— Zostali by sme pri našom návrhu! — hovoril mužský lámanou slovenčinou. Bolo vidieť, že bol cudzinec.

Mužský pokračoval:

— Máme možnosť vás vyslobodiť. Išlo by o plány toho tretieho. Naša vláda si vysoko cení vedeckú Topoľovu čin-

nosť. Ochotne zvýšime vám slúbenú sumu o päťdesiat tisíc, ako plány toho tretieho budete nám môcť dať do troch dní!

— Ak budem môcť niečo vykonať, urobil by som to ešte tejto noci. Avšak žiadal by som vyplatenie celej čiastky vopred.

Mužský sa odmlčal.

— To nejde. Ale môžem vám sumu dať z ruky do ruky: Vy dáte plány a my vám vyplatíme zmienenú čiastku.

— Súhlasím! — povedal Larn. Odprevadíte ma do Skalnej doliny ešte teraz. Za poldruhej hodiny boli by súne na mieste. Pokúsim sa v noci vkradnúť do vily.

— Rýchlikom však zpäť nemôžete cestovať. Kolega pôjde s vami do Bratislavu. V dedine máme auto.

Iný muž sa zdvihol a dodal:

— Auto diplomatov neprezerajú. Nebojte sa. Ak bude treba, zaveziem vás až za hranice.

— Za hranice — Švajčiarska? — spýtal sa Larn opatrne.

— Až za hranice Švajčiarska! — a zapálil si cigaretu.

— S vami ráťame aj — vo Švajčiarsku! Tam nám môžete byť tiež užitočný. Keď sa však chcete k niečomu rozhodnúť, nesmiete strácať čas.

Larn vtom urobil pohyb, ktorý svedčil, že sa rozhodol. Vstal a šiel ku dverám. Mužskí, ktorí sedeli, sa tiež zdvihli. Bolo vidieť, že idú tiež s ním.

Irena cúvla do húštiny.

O chvíľku videla Larna a jeho spoločníkov nasadať na kone. Miernym klusom pustili sa do doliny.

Remir, ktorý tiež sledoval ich odchod, uvažoval. Irena zbadajúc jeho pohľad na poslednom koňovi, ktorý tam zo-

stal uviazaný pri veľkom „T“, uhádla jeho myšlienku. Ale čakala, čo povie. Podotkla:

— Poznali ste ich?

— Áno. Bol to Larn, šofér a úradník vyslanectva. Ten, čo ostal v chate, volá sa plukovník Feyer a je pobočníkom vojenského pridelencu. Má na starosti priemyselnú a vojenskú špionáž. Ale nesmieme čakať. Idem za nimi! — a urobil pokus íst ku koňovi.

Plukovník Feyer vyšiel vtom pred chatu. Remir cúvol a Irena chytrou povedala:

— Vyčkajte! Upútam jeho pozornosť!

A prešla huštinou, vyjdúc na čistinku s rozčuchranými vlasmi.

Plukovník Feyer fajčil pred chatou. A díval sa na mierne zamračenú oblohu.

Ked' zbadal Irenu, odhodil cigaretu a popošiel jej naproti.

— Prepáčte, — povedala Irena. — Zabloudila som. Stalo sa mi to prvý raz. Nepoznám tento kraj.

— Neviem dobre po slovensky, — ospravedlňoval sa plukovník. — Ale dúfam, že sa dorozumieme. Ráchte dnu. Občerstvite sa a ak dovolíte, odprevadím vás trochu.

Irena, tváriac sa, že je ustátá, šla do chaty. Plukovník zrejme chcel hrať gavaliera. Ponúkol ju, aby si sadla.

Remir medzitým pristúpil ku koňovi, odopál ho od veľkého „T“ a vysadol naň, prudkým klusom rútiac sa do Skalnej doliny.

Vtedy plukovník Feyer ponúkol Irene šálku teplého čaju.

XIX.

Na kraji lubochnianskeho lesa zastali traja jazdci. Jeden z nich sostúpil s koňa a kráčal podlesím. Druhý sa pustil miernym cvalom do dediny. Tretí zostal a čakal na mieste.

Vtedy za záclonou vily Agáty mihol sa tieň toho tretieho... A v predsiene obliekala si Agáta kabát. Pri nej stála Alicia, netrpezlivo čakajúc na jej odchod.

— Otče! — zvolala Agáta do dverí. — Idem sa pozrieť, či Irena prišla. Alicu si beriem so sebou.

— Lorda nechaj v záhrade, — povedal profesor. A Agáta prisvedčila. Zhasila svetlo v predsiene a odišla. Pred očami mala široký chrbát tretieho, ako ho zazrela pred odchodom.

Lahký mráz jej prešiel chrbotom, keď si naň pomyslela. I keď sa už nebála, ako zpočiatku, jednako vzbudzoval u nej strach, najmä teraz, keď vyšla do tmavého večera.

Zastala u vrát záhrady a videla tretieho vrátiť sa k otcovovi. Na chvíľu postála pri bráne a pozorovala. Tieň tretieho mihal sa sem-ta. Len teraz jej príšlo na um, že musí oblok lepšie zastrieť, aby nebolo tak vidno. Len oni dvaja

žijú vo vile, a ten tretí, to bol tieň, zjavujúci sa z večera za záclonou obývacieho salónika.

Pustila sa cestou k hotelu, v ktorom Irena bývala. A teraz pri takomto úmysle, navštíviť ju, uvažovala o príčine a o všeškom, čo ju znepokojovalo, zvlášť čo sa Ireny týkalo.

Nechcela sa dožiť vyčitiek s jej strany, v prípade, že by sa dostala pod zorným uhlom piateľskej náklonnosti k Larnovi do ľažkého vyšetrovania a ku kompromitácii.

Chcela ju piateľsky upozorniť na následky takéhoto piateľstva a tiež požiadať o naprostú mlčanlivosť, čo sa toho tretieho týkalo... Lebo od toho večera, keď navštívila vilu Agátu, nebolo možno sa s ňou rozprávať. Agáta rátala nájsť u nej toľko porozumenia.

Tiež ing. Marvan jej prišiel na um. Pri spomienke na neho, usmievala sa ľahkým, temer rozpačitým úsmevom.

Vtedy, keď Agáta zahla do aleje, z lesa vystúpil Larn a zabočil poza vilu Agátu, k zadným záhradným dvierkam.

Larn nemal mnoho času. Vedel o tom. Preto jednal chytro. Vošiel do predsiene bez toho, žeby to Lord spozoroval. Pes stál pri predných dvierkach, dívajúc sa za odchádzajúcou Agátou a Alicou. Skučal nespokojne nad takým zradou, nechaf ho samotného v záhrade.

Larn využijúc tohto Lordovho žiaľu, dostał sa ku dverám obývacieho salónika, ktoré keď otvoril, videl íst profesora ing. Topoľa hore schodmi do svojej pracovni v izbe vo vežičke.

Toho tretieho si Larn nevšimol. Ten stál za dvermi.

Larn vybehol hore schodmi. A vrútil sa do profesorovej izby. Profesor ani nemukal. Tak bol prekvapený.

Sviazał ho a do úst vložil mu šatku. Larnov pohľad zistil, že profesor mal úmysel pracovať na plánoch tretieho, lebo spisy, týkajúce sa tohto, ležaly rozprestreté na písacom pracovnom stole.

— Tak! — zabručal Larn viťazoslávne. — A teraz si prezriem vaše poznámky, pán profesor.

A plány začal dávať dohromady.

Profesor Topoľ nemohol sa ani pohnúť, ani zvolat. Kropajte potu rozliajaly sa po jeho čele.

Medzitým Lord, skučiac nad zradou Alicinou a Agátinou, rozbehol sa po záhrade ako zjašený. Behal sem-ta. až narazil na Larnovu stopu.

Zdvihol pysk do výšky a ľuchal.

Potom sa pustil za stopou...

Pootváral si dvere v predsiene a hore schodmi šiel s takou opatrnosťou, ako by sa obával stratenia stopy.

Larn vložil plány tretieho do kartónovej obálky a sháňal ešte nejaké veci, užitočné pre jeho chlebodárcov.

Vtom počul vrzgnutie dvier.

Prudko sa obzrel.

Dvere sa rozletely a Lord ostal stáť na ich prahu. Snižil sa k zemi, ľahol si na predné dlapy, potom s úskokom odmeriaval vzdialenosť medzi ním a Larnom, srsť sa mu ježila a jeho oči dostaly zloveštiaci lesk.

Priblížil sa rýchlosťou a v zápäti sa vymrštil, skočil na Larna, hľadajúc jeho hrdlo...

Tesáky sa leskly vo svetle žiarovky. Pes zúriac, trhal s Larna s najväčšou zúrivosťou šaty.

Larn sa snažil dostať do vrecka ruku, kde mal zbraň. Odrážal psove útoky kopaním a bitím. Pes ho však všade chmatol. Larnovi tiekla krv z rúk, z tvári.

Až napokon sa Larnovi podarilo vytrhnúť zbraň z vrečka. Výstrel zahrmel a Lord, stelesnená zvieracia vernosť, odpadol, slabo zaskučiac, zostal nehybne ležať.

— Je po ňom! — zašeptal strnule Larn, prudko oddechujúc. A veľmi sa poponáhľal k odchodu. Plány mal pod pazuchou. Kopol Lorda do chrbta.

— Beštia! — zasyčal, aby si ušavil.

Profesor ing. Topoľ dusiac sa, pozoroval ho pomerne pokojne. Nemohol ani kričať, ani sa pohnúť. Priadal si ako hospodár, ktorý nemôže zachraňovať svoj dom, horiaci plameňom, keď je prázdna studňa...

Ale i keď jeho sily boli sviazané, sila myšlienky sa dotkla tretieho. Tretí nemohol tak chytrou príst, ako to bolo treba. Avšak predsa prišiel.

Larn chcel práve vykročiť z profesorovej pracovni, keď tretí sa mu postavil do cesty.

Larn zdesený cúvol.

Z očí toho tretieho šľahalo svetlo. Larn bleskorýchle streliл dva razy. Ale ten tretí mľčky, ani nereagujúc, zavrel dvere.

— Nikde nepôjdete! — povedal rázne.

Larn vystrelil tretí, štvrtý raz.

Tretí sa rozosmial.

— Už ma môžete poznať!... — povedal. — Položte plány na stôl. Ihned!

Larn sa zaškeril:

— Obluda! — zasyčal.

Na tele mu naskočila husia koža. Už sa ho hrôza zmocňovala. Zježené vlasys tretieho mu pripomínaly zvieraci, skoro predpotopne mŕtvolný vzhľad.

Ten tretí udrel sa na prsia:

— Ja som ten tretí!

A Larn s hrôzou v ňom spoznával profesora Topoľa. Tak sa mu podobal jeho hlas. Tretí sa zasmial: — Ja som profesor ing. Topoľ! Ja! Ja som ten tretí! — a bil sa do pŕs, pričom jeho hrud' dunela mohutnými údermi. Jeho ruky boli fažké ako olovo. A predsa s nimi ľahko pohyboval.

— Vráťte plány! — a keď Larn sa nemal k činu, ale obchádzal ho, snažiac sa dostať mu od chrbta, tretí vtrhol mu ich z ruky. Ale Larn mu ich chytrou zasa vzal. Larn zbadal, že tretí nemá v rukách takú citlivosť. Využil toho. Ale tretí spozoroval jeho zámer. Keď sa Larn chytil kľučky dvier, tretí prudkým úderom sa dotkol jeho slúch, a Larn odpadol ako panák z handár.

Potom tretí pristúpil k profesorovi a uvoľnil mu ruky. V tej chvili ostal nehybne stáť pri stoličke.

Poľná cesta sa rozvírala prachom.

Remir odchádzal od chaty „T“ na dobrom jazdeckom koni. Vojenčil pri jazdeckom pluku, nuž nebolo preň fažko znova privykať na sedlo.

Vila Agáta ho privítala tichosťou. Ihneď vybehol po schodoch. A mal predsa len šťastie. I keď všetko nezazrel. Ale ten jedinečný úder toho tretieho, ktorým Larna srazil na zem, zostane mu navždy v pamäti.

Od prekvapenia neboli schopní ani slova vyriecknuť, keď videli toho tretieho kráčať k profesorovi a vyslobodiť ho z remienok.

Vtedy Topoľ zbadal Remira.

— Prišiel som neskoro! — povedal Remir.

— Neskoro, ale predsa včas! — povedal profesor ing. Topoľ. Povedal to práve vo chvíli, keď sa Agáta vracaťa do vily, nenájduc Irenu v hoteli.

Alica ju predbehla.

V predsiene počula Agáta:

— Alica! Nechaj ho!

To skričal jej otec.

Agáta myslela, že toho tretieho, ale keď vošla a naskytol sa jej hrozný obraz, vtedy všetko pochopila.

Remir jej pomohol vyniesť mŕtveho Lorda do záhrady pri stálom Alicinom zavýjaní.

— Úbohá Alica! — povedala Agáta. — Stratila verného druha! Stratila kamaráta! Ako zavýja! — dodala ešte k Remirovi.

Alica chytila Lordovu nohu a ťahala ho, snažiac sa ho vzbudiť.

— Lord nežije, Alica! — povedala Agáta.

Ako by pochopila význam Agátiných slov, stala si k Lordovi a ticho vyla do prichádzajúcej noci.

XX.

Dni utekaly. Ing. Ivan Marvan túlať sa lubochnianskymi lesmi, lúčiac sa v duchu s Lubochňou.

Bol rozhodnutý odcestovať v najbližších dňoch. Rátal, že odcestuje zajtra, ba ešte toho dňa, ale odchod odkladal sa dňa na deň.

Až sa napokon stalo niečo neočakávaného.

Práve keď balil, roztvorily sa dvere a dnu vstúpila Agáta. Za ňou stála Alica.

Marvanovi pripadal tento deň ako ten prvy, keď Agáta vstúpila do izby a žiadala o dovolenie vziať si — zbraň. A potom, keď žiadala od neho list...

Marvan neboli vstave slovo povedať. A Agáta stála chvíľu mlčky, dívajúc sa na neho s akýmsi pochopením jeho úžasu. Inokedy vážna a odmietavá, dnes šla k nemu a podala mu ruku.

— Prepáčte, — povedala, — že vyrušujem.

— Temer vás nepoznávam, — povedal jej Marvan. — Ste to vôbec vy?...

— Áno, som to ja, Agáta Topoľová! — povedala. — Do počula som sa o vašom úmysle, odísť ... Nuž rozhodla som sa vás hneď navštíviť a požiadať vás o prepáčenie ... Staly sa medzi nami, vzhľadom na okolnosti, v ktorých som žila, isté nedorozumenia ... Nebolo to mojou vinou. A že som sem prišla, je to vlastne želanie môjho otca, ktorý vás chce bližšie poznať, lebo shodou okolností, skoro by povedala osudových, nazreli ste do ... — nedokončila.

Marvan povedal:

— Do záhadnej vily Agáty?

— Áno. Podľa vašej predstavy, áno!

— Ale vysvetlite mi, kto vám povedal, že odchádzam? Vôbec nerozumiem, aká príčina je v tom, že ste prišli sem. ku mne, vy, odmietavá, hrdá — filozofka!

Usmiala sa.

— Už som povedala: Myšlienka sa nestratí! Ak to pochopite, nie je treba viac vysvetľovať.

Marvan sa nechápavo zatváril.

— Pozrite sa, pán inžinier ...

— Ako vy viete, že som inžinier? ...

— Viem to. Povedal mi to ...

— Kto? — zvolal Marvan.

Ticho povedala:

— Ten tretí!

— Kto??

— Ten tretí! Poďte k nám, predstavím vám ho! — a urobila pohyb k odchodu. Ukázala na dvere a Alicu skočila k Marvanovi, fahala ho za kabát.

Agáta sa zasmiala.

— Múdre zviera! — povedal Marvan. A pripojil sa k Agáte. Vyšli z vily Kovalského, pripadajúc si, ako dávni priatelia, poznajúci sa už dávno, hodne dávno.

Alejou, ktorou šli, šuchotilo ihličie. Alica vybehla vo pred nich, preklzla sa pootvorenou zadnou bránkou vily Agáty a zastala nad čerstvým kopčekom. Zavyla smutno a žalostne. A pustila sa do hrabania?

— Čo tam hľadá? — spýtal sa Marvan so záujmom.

— Lord tam leží! Larn ho zastrelil. Vy o tom nič neviete, že Larn bol zatknutý?

Marvan vyjavene pozrel sa na ňu. A požiadal ju, aby mu vysvetlila udalosť. Agáta povedala krátko, čo sa stalo v posledných dňoch.

— Alica! — zvolala Agáta.

Vošli do vily.

— Tu je pán inžinier Marvan, otecko! — predstavila ho Agáta.

Starý profesor podal Marvanovi ruku.

— Vitajte u nás! Teší ma, že ste prišli, — povedal profesor ing. Topoľ a ponúkol ho cigaretou, ukážuc na klobovku.

— Sadnite si! Ste inžinierom rádiotechniky. Čo poviete na môj návrh: Staňte sa mojím spolupracovníkom.

— Ja, pán profesor?

— Vybral som si vás, pán inžinier.

— Ale, pán profesor, ved' o mne nič neviete a ja temer nič zasa o vás... Len toľko, že vila Agáta je záhadnejšou

so dňa na deň. Vo vile Agáte dejú sa podivné veci. Súhlasí to, pán profesor?

— Súhlasí! Ale, — usmial sa profesor shovievavo, milo a priateľsky, — ale nie je to tak... Nie je v tom žiadna záhada. A žiadny zločin! A potom, o vás viem dosť. Viem vaše myšlienky. Nezazlievajte mi to. Chytil som vaše myšlienky... Pochopíte... Počúvajte!

— Už od rokov, — začal profesor, — pracujem na svojej téze, že myšlienka je sila, ktorá sa dá prakticky dokázať. Na tomto základe som pracoval a pracujem. Snažil som sa myšlienkou uviesť niečo do pohybu. Moja dcéra Agáta, i keď si často vyčítujem, že som ju vzal k sebe ako spolupracovníčku, vedela by veľa rozprávať, počnúc od začiatku... Najmä odvtedy, od určitej chvíle, keď začal existovať — ten tretí...

— Ten tretí? — vydýhol ing. Marvan.

— Áno. Menujem ho tak, aké meno má medzi nami a tiež tak, ako ho aj vy poznáte: Ten tretí! A ten tretí, pán inžinier, pozrite sa, ide práve sem...

Marvan sa obzrel.

I videl toho tretieho otvoril dvere izby vo vežičke a sostupoval dolu schodami. Marvan sa zdvihol.

— Len sed'te... Agáta, pusť Alicu von do chodby... — upozornil na to profesor a Agáta vzala Alicu za ohlavok a vypustila ju zo salónika.

— Ten tretí zachytil moju myšlienku a prišiel sa vám predstaviť, — povedal profesor práve vo chvíli, keď tretí prišiel až k Marvanovi a uklonil sa pred ním, podal mu svoju ľažkú ruku.

— Som tretí! — povedal.

Marvanovi naskočila husia koža na chrbte. Zdvihol sa, ale pod tlakom profesorovho pohľadu, sadol si opäť a pozeral sa na tretieho pohľadom, v ktorom bolo chvílkové nepochopenie, podvedomá bázeň a akýsi neurčitý druh hrôzy.

Tretí pokračoval:

— Profesor Topoľ vložil do mňa život. Vložil do mňa tie najjemnejšie súčiastky mechanizmu, aké len ľudský mozog v prítomnom storočí vynašiel. Tieto súčiastky hýbu mnou, hovoria mojimi ústami, ale sú to myšlienky profesora inžiniera Topoľa! Aparát, pozostávajúci z týchto jemných súčiastok, prijíma myšlienky vysielané do diaľky päťstot metrov. Chápete teda, pán inžinier, aký to má význam?

Marvan úžasol a povedal:

— Chápem, pán profesor! — podal profesorovi ing. Topoľovi ruku. — Dovoľte mi, aby som vám gratuloval k takému epochálnemu vynálezu. Som priamo ohromený týmto geniálnym vynájdením! Je to dielo, ktoré vás i náš slovenský národ preslávi ďaleko za hranicami.

— Ďakujem vám, — povedal profesor. Vidím vo vás oddaného spolupracovníka. A dúfam, i učenlivého žiaka.

— Bude mi ctou, pán profesor, keď budem môcť byť vašim žiakom. Sľubujem vám, že vás nesklamem. — povedal Marvan a stisol podávanú profesorovu ruku.

— Sme teda dohovorení! Odo dnes budeme pracovať spolu! Musíme čeliť rôznym nástrahám zvonku, lebo

agenti cudzích vlád sú mi stále v pätách! Ale ja nechcem, aby sa tento vynález použil ako vraždiaci nástroj! Nie! — zvolal vášnivo starý profesor. — Nech mi je Boh svedkom, že nesledujem tento cieľ! Chcem len uľahčiť pracujúcemu človekovi, aby na nebezpečné miesta poslal stroj — toho tretieho. To je všetko, čo skrýva záhadná vila Agáta! Dobrú noc!

Vstal a odchádzal do svojej pracovni, nasledovaný tretím...

Marvan, len čo dvere tretí za sebou zavrel, obrátil sa k Agáte a povedal jej:

— Odpusťte mi, že som vás a vášho otca upodozrieval! Ale boli ste skutočne taká záhadná! Celým svojím správáním. I slovami.

— Je v tom niečo záhadného? — spýtala sa Agáta ticho.

Marvan prisvedčil.

— Áno, i nie! Ten, kto pochopí rapidny vzmach techniky, ten nie je prekvapený. To, čo je dnes na papieri, zajtra stáva sa skutočnosťou. Technika speje. A ľudský duch nespí! Budem šťastný, keď budem môcť spolupracovať s vašim otcom. A medzi nami, dúfam, že je odpustené, najmä z vašej strany, lebo ako viem, nevedomosť hriech nespôsobuje. A neubližujte! Krivdiľ som vám, i vášmu oteckovi! Časom stali ste sa mi takou drahou a vzácnou. Mohli by ste mi dôverovať?

— Viem vaše myšlienky, — povedal mi ich ten tretí, — otázka dôvery z vašej strany zostáva zbytočná, — po-

vedala Agáta. — Ostáva už len, či mi budete vy dôverovať?

— Agáta! — zašeptal.

V tom šepote bolo vyznanie viery a dôvery.

K O N I E C.

